

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
 Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscrisurile nu se returnează.
 INSERATE se primesc la ADMINISTRATIONE în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
 În Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfald & Emerich Lechner. Heinrich Sohalak. Rudolf Mosse. A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
 În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. În Hamburg: Marolyi & Liebmann.
 PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garzonă pe o colonă 6 or. și 30 or. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tariful și învoială.
 RECLAME pe pagina a 8. a o seriă 10 or. s'eu 30 banl.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 50)

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 8 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franco, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franco.
 Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or. v. a. s'eu 15 banl. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 275.—Anul LXII.

Brașov, Duminică 12 (24) Decembrie.

1899.

Pentru industriă și comerț.

În sinul societății alese a compatrioților noștri maghiari s'a pornit o mișcare, care merită a fi luată în seamă și din partea noastră. Mișcarea are de scop sprijinirea industriei și comerțului indigen, adică a acelor articule de comerț și industriă, cari se fabrică aici în țară. Devisa mișcării este: *s'eu nu dăm banii la străini*. Sub cuvântul „străin“ Ungurii înțeleg în cazul de față tot ce este înafară de teritoriul țerei stăpânite de ei.

Mișcarea, deși nu se spune pe față și destul de respicat, se poate însă ușor înțelege, că este îndreptată mai mult în contra Austriei. În urma urcării cvotei, Ungurii, se vede, ar dori să se despăgubescă în parte, ér de altă parte să-și mai și răsbune în contra Austriacilor, ferindu-se pe cât se poate de-a mai procura mărfuri de ori-ce natură din Viena și peste tot din Austria, ca și din Franța, Germania etc., așa că banii se rămână în țară și populațiunea se se mai ușureze de tributul, ce-l plătesc de bună voia străinilor.

Nu se poate nega, că stăruințele acestea sunt frumoase și patriotice, dér deși sunt pornite din sinul societății alese a Maghiarilor și deși sunt susținute cu căldură mai ales de-o parte a gazetelor unguresci în frunte cu „Pesti Napló“, reușita ne pare foarte îndoelnică.

Sunt multe cauzele, cari ne împedecă de-a crede, că o inițiativă, un început întreprins de Maghiari, care ar reclama sprijinul și solidaritatea tuturor cetățenilor, ar pute în timpul și împrejurările de astăzi să ducă la sfârșitul dorit.

Mai întâiu de toate Maghiarii formeză numai o minoritate din populațiunea țerei și prin șovinismul și netoleranța lor s'au depărtat atât de mult de majoritatea locuitorilor, pe care o formeză naționalitățile nemaghiare,

incât acestea în timpul de față nu pot avé nici o încredere și nici o aplicare de-a da ascultare glasului unguresc, chiar decât acesta i-ar chiama la o lucrare cât de folositoare. Pentru Român, Sas, Sêrb, Slovac, Croat etc. e cu totul indiferent ađi, decât își dá banul s'eu unui Jidănaș din Pesta, ori unui fabricant din Viena, Berlin, Paris etc., căci după ce își face târgul cu aceștia, cel puțin are pace din partea lor și rămâne liniștit în conștiință, că n'a contribuit cu bănișorii săi la întărirea și îmbogățirea unor „patrioți“, cu perciuni ori fără perciuni, cari sunt cei mai neîmpăcați adversari ai naționalității sale.

În împrejurările de față ni-se pare imposibilă ori-ce întreprindere din partea Maghiarilor, care ar reclama sprijinul solidar al tuturor popórelor conlocuitoare; a crede însă, că fără sprijinul acestora s'ar pute întreprinde o lucrare atât de mare, ni-se pare, că ar fi o curată absurditate.

Nicidecum n'am pute fi în contra ideilor frumoase ale celor ce au întreprins această mișcare, dér totuși ținem să accentuăm, că decât e vorba de-un succes adevărat, acesta nu-l vor pute ajunge Maghiarii nici acum, nici altă-dată fără concursul sincer și devotat al miliónelor de Nemaghiari, cari constituie majoritatea cetățenilor statului. Spre aceștia ar trebui ei să-și îndrepte mai întâiu atențiunea și să caute a-le căștiga încrederea și bunăvoința, căci într'asta vor găsi adevăratul fundament al întăririi statului. Acesta însă se va pute ajunge nu prin persecuții și nici prin maghiarisări, ci prin o tractare echitabilă și dreptă într'u toate.

Mai sunt apoi și alte motive, cari nu ne lasă a spera, că mișcarea întreprinsă de Maghiari ar pute duce la rezultatul dorit. Nu credem, că contesele și baronesele maghiare, cu atât mai puțin bogatele Jidovónce

se vor puté răbda, ca să se mulțumescă cu haine făcute din materii fabricate în Ungaria, ci vor continua și în viitor de a-și procura articuli de lux din Paris, Berlin și mai ales din Viena.

Credem, că Românii, de simplu, fiind-că locuiesc în masse compacte și formeză un număr atât de însemnat din populațiunea țerei, ar puté în astă privință să raporteze pentru ei succese mult mai frumoase, decât ar fi numai cevași mai organizați și mai bine povățuiți. Nu li-ar trebui nimic mai mult, decât ca toate cele trebuincioase pentru ei și pentru casă să le cumpere dela neguțatori români, ér hainele și toate uneltele de lipsă în casă și la economiă să și-le facă prin industriași români.

Cu ce ar mai trăi ore atunci lipitorile streine de prin satele românesci, cari ađi se îmbogățesc de pe spinarea Românilor pentru-ca în ascuns, decât nu chiar și pe față, să fiă cei mai mari dușmani ai lor? Și câte deei și sute de mii de floreni ar rămân în punga Românilor, cari în scurt s'ar puté mândri cu o clasă de industriași și comercianți români bine situați, cari tuturor ni-ar fi de ajutor în toate?

Judecați, Români, asupra celor spuse aci și deșteptați-vé!

Intregirea dotațiunilor parohiale.

Cetitorii noștri își vor mai aduce aminte, că cu ocaziunea desbaterei în camera magnaților a articolului de lege XIV din 1898 privitor la dotațiunea clerului necatolic, d-l Dr. Iosif Gall a cerut dela ministrul Wlassics lămuriri cu privire la condițiunile, în cari se va împărți preoților întregirea. La asta ministrul a declarat, că nu se vor pune alte condițiuni, decât ca banii să ajungă la dispoziția lor. În urma acestei congresul național bisericesc din 7 (19) Maiu 1899 „sub reserva, că dotațiunea întregă, ce compete preoțimei noastre, se va pune la dispoziția autorității bisericesci superioare, a admis, ca preoțimea să pri-

mescă întregirea venitelor sale din visteria statului, fără altă condiție, decât ca sumele reclamate la întregirea venitorilor preoților, să ajungă la destinațiunea lor“.

Pași, ce se vor mai fi făcut în urma acestei din partea arhierieilor bisericeii române gr. or. nu-i cunoșcem. Vedem însă, că „Telegraful Român“ de Joi 9 (21) Decembrie aduce scirea, că „dorința supremei corporațiunii bisericesci a fost luată în considerațiune“ și că d-l ministrul Wlassics, prin rescriptul s'eu dela 7 Dec. n. o. nr. 91.772, face cunoscut autorităților bisericesci între altele:

„1) că competențele satorite pentru singuraticii parochi se vor pune la dispoziția autorității bisericesci.

„2) acelea se vor asemna în o sumă generală la mâna arhieriei, care va estrada o cuită generală.

„3) Autoritatea bisericescă va distribui apoi competențele primite — conform satoririlor făcute — parochilor săi din eparchie, cari vor constata primirea prin chitanțe speciale.

„4) În chitanțe va trebui să se constate, că parochul cutare a primit pe calea autorității bisericesci suma cuvenită, satorită de ministrul reg. ung. de culte și instrucțiune publică și asemnată dela cassa statului, ca întregire a venitului parochial pe baza art. de lege XIV din 1898“.

Ulterior se va satori, decât împărțirea banilor asemnați, se va face în rate semestrale, ori la cwartale, anticipative ori decursive, precum și celelalte modalități și mărunțisuri, împreunate cu distribuirea.

Ministrul cultelor s'a decis a da încă în anul prim o întregire până la suma de 300, respective 600 fl. pteoților. În scopul acesta a și cerut, pe lângă suma budgetară de un milion coróne încă un credit de 200,000 coróne.

În calculi aproximativi va primi biserica română gr. or. 550.000 coróne; confesiunea evangelică reformată 500.000; confesiunea augsburgică evang. 100.000 coróne; confesiunea unitară 80.000, ér biserica gr. or. sêrbă și Jidanii 16—18 mii coróne.

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Colinde.

Comunicate de tînêrul Ioan Căbaș, Tohanul-vechiu.

De 'ntrebă se întrebă (bis)
 Dai Domnului Domnu,
 Din ce s'o făcut (bis)
 Dai Domnului Domnu,
 Miru și botezu
 Dai Domnului Domnu.
 Ce mine 'ntrebați,
 Și mă ispititi?
 Că voi bine sciti.
 Bine, ca și mine
 Și noi să eșim.

Cu crucea 'n țarină (bis), Sfinți
 Dai corindio,
 Și noi să vedem
 Grânele rodite, sfinți
 Grânele rodite,
 Dai corindio.
 Sécări înflorite
 Si órzele còpte, sfinți
 Și órzele còpte,
 Dai corindio.

Până ce-am umblat
 Tare-am setoșat, sfinți
 Tare-am setoșat,
 Dai corindio.
 La lină fântână
 Noi apă să bem, sfinți
 Noi apă să bem
 Dai corindio.
 Și să hodinim
 Pân' ce-am hodinit, sfinți
 Pân' ce-am hodinit,
 Dai corindio.
 Si ne-a dovedit
 Coni de jidovi, sfinți
 Coni de jidovi,
 Dai corindio.
 Și toți au scăpat
 Dér pe min' m'o prins, sfinți
 Dér pe min' m'o prins,
 Dai corindio.
 Pe min' m'o legat
 Ca pe-un vinovat, sfinți,
 Ca pe-un vinovat,
 Dai corindio.
 Și pe min' m'o dus
 În pórta lui Pilat, sfinți
 În pórta lui Pilat,
 Dai corindio.

Și unde-și mai făcea
 Piróne de fier, sfinți
 Piróne de fier,
 Dai corindio.
 Cue de oțel
 Și unde le bătură, sfinți
 Și unde le bătură
 Dai corindio,
 Prin palme, prin talpe
 Sângele curgera, sfinți
 Sângele curgera,
 Dai corindio.
 Sânge 'ncheitoriu,
 Și s'o 'nvrenicit, sfinți
 Și s'o 'nvrenicit,
 Dai corindio.
 Vița vinului.
 Și ei nu și-a lăsat, sfinți
 Și ei nu și-a lăsat,
 Dai corindio.
 Și unde-și mai făcea
 Carnea culegiară, sfinți
 Carnea culegiară
 Dai corindio.
 Carne 'ncheitoare,
 Și s'o 'nvrenicit, sfinți
 Și s'o 'nvrenicit,
 Dai corindio.

Si unde-și mai făcea
 Cunună de spin, sfinți
 Cunună de spin,
 Dai corindio.
 Și unde mi-o puneă
 În vârful cresocetului, sfinți
 În vârful cresocetului,
 Dai corindio.
 Sudori în curgea
 Și s'o 'nvrenicit, sfinți
 Și s'o 'nvrenicit,
 Dai corindio.
 Miru și botezu.

Moise Brumboiu.

Scris'a Domnul, și-a mai scris,
 Sorisa mesă de mêtasă.
 Pe margini cu aur trasă.
 Dér la masă cine șede?
 Șede bunul Dumneșeu,
 Cu sânții 'nprejurul s'eu.
 Și-și petrec, se veselesc
 Și de tron nu se gândesc.
 Vine-o dalbă rëndunea
 Și grea veste aducea.
 Și spunea cu chin, cu vai,

Revista politică.

Săptămâna aceasta a fost la culme agitată în cele două centre ale vieții politice din monachia austro-ungară. Trebile dinăuntru ale monarhiei s'au încurcat în măsură așa de mare, încât nu-i speranță, ca ele să fiă descurcate în curând. Incurcătura aceasta, care amenință să fiă statornică, a mai secerat o jertfă dincolo în Austria, ăr dincóce în partea ungară a monarhiei a pus pe grijă adâncă cercurile politice din Budapesta și pe bărbații de stat unguri, cari cu venirea la cârmă a „providențialului“ ministru Szell, sperau, că situația pentru Ungaria se va îmbunătăți și consolida, așa încât ea se pótă sta față cu ori-ce sguduiră înăuntru. Eță ce s'a întâmplat:

În Austria ministerul Clary și-a dat dimisiunea. Monarhul a hotărît definitiv asupra ei, și nu mai începe îndoiială, că dîlele proxime va urma numirea unui nou ministeriu. Scirile mai nouă sosite din Viena spun, că deja pe ađi se așteptă, ca foia oficială să publice numirea noului cabinet despre care se dîce, că s'a format deja, avînd în frunte pe *Wittek*. Ministerul contelui Clary a cădūt și el jertfă marilor certe și neînțelegeri dintre Slavii și Germanii Austriei. Acestea două popóre răsboindu-se până la cuțite, lui nu i-a succes de a face, ca parlamentul austriac să pótă lucra în pace și liniște și să voteze încă în anul acesta așa numitele proiecte de cea mai mare necesitate de stat.

În scurtul timp cât a stat în fruntea afacerilor, tóte încercările lui s'au zădărnicit de opoziția energetică și inverșunată, ce i-au făcut'o Cehii în parlament, drept răsburare pentru-că Clary, venind la putere, cel dintăi lucru i-a fost, să desființeze așa numitele ordonanțe de limbă, cari garantau drepturî însemnate limbii cehice în afacerile de justiție și administrative. Obstrucțiunea cehică, susținută și de celelalte partide din majoritatea camerei din Viena, a dus lucrurile până acolo, încât contele Clary n'a avut încătrău, și a trebuit să se retragă dela guvern.

Crisa din Austria este tot-odată și crisa pactului. Cele mai însemnate proiecte de legi ale pactului nu s'au putut vota nici dincóce, nici dincolo. Cel mai însemnat dintre acestea este proiectul pentru *cvotă*. În parlamentul austriac chiar și Germanii au fost în contra *cvotei*, ăr în dieta ungară săptămîni întregi s'a tot des-

bătut asupra acestui proiect, și membrii din stînga atît au lungit desbaterile prin vorbiră fără sfîrșit, încât nu era nici o nădejde, ca el să fiă primit pînă la 1 Ianuarie 1900. Acum, după-ce în Austria a izbucnit crisa ministerială și „*Reichsrath*“ ul a fost amînat nu se scie pînă când, desbaterea asupra *cvotei* în dieta din Pesta nu mai avea nici un înțeles. Drept aceea în ședința de Joi, guvernul a retras proiectul și a rămas ca pentru anul viitor *cvota* cheltuelilor comune să fiă hotărîtă de corónă.

La tóte acestea se mai adaugă, că după scirile mai nouă Cehii se pregătesc a face *obstrucțiune și în delegațiunea austriacă*, ce se va întruni în Viena la 28 și 29 Decemvre.

Eță așa-dér, că pactul, ba chiar și dualismul este serios amenințat. Fiă că se va întruni din nou „*Reichsrath*“ ul, fiă că nu, totul atîrnă dela împăcarea între Cehii și Germanii. Precum se vorbește, o încercare de înțelegere între acestea două popóre se va face în dieta provincială din Praga. De va succede acestă împăcare, ar mai fi totuși speranță, ca viitorul guvern austriac să se pótă ferici cu parlamentul. Dér nu e vorba de sórtea viitorului guvern, ci de sórtea legăturii dintre cele două părți ale monarhiei. Ađi lucrurile stau așa, că și Cehii și Germanii și tóte celelalte popóre reprezentate în parlamentul din Viena, sunt dîșmane declarate ale pactului cu Ungaria. Așa fiind, e mai pe sus de ori-ce îndoiială, că anul viitor va fi pentru monarhia noastră un an de grele încercări.

Cei ce mai mult se plîng și se tînguesc, sunt Ungurii, cari se tem ca de foc de absolutismul, ce își ridică erăși din nou capul în Austria, dér mai mult de federalism, cătră care țintesc cea mai mare parte a naționalităților din imperiul austriac. Acest federalism le strică și le turbură visurile lor de mărire și de stăpînire, căci făcîndu-și el odată cale dincolo în Austria, într'o bună dimînță forțe ușor se pot tređi cu el și dincóce în Ungaria.

Scim, că dușmanii națiunii române, de bine ce se simt tari și mari, merg în șovinismul și fanatismul lor de rassă așa de departe, până a-ne insulta și morții din morminte. Nevrednica hulă și batjocură, ce a pus'o procurorul din Alba-Iulia asupra memoriei sînte a eroului

nostru național **Avram Iancu**, a deși teptat mare măhnire și amărăciune în toți Românii de bine, căci nu e lucru puțin, când cine-va la casa ta și la vatra ta vine și te ocărește și te opresce, când cutezi să-ți dai tributul de recuoscință și obolul tîu pentru acela, care în vremurî grele și de mare ispită, cu primejdia propriei sale vieți a luptat și a ostenit, ca să-ți creeze un viitor mai bun. Indignarea pentru insulta dela Alba-Iulia s'a manifestat mai ales în cercurile bravei noastre tinerimi universitare. Tinerimea română dela universitatea din *Clușă* a ridicat în potrița acelei insulte un energic protest, cerînd în fața lumii pedepsirea aceluia procuror, care a cutezat să dîcă despre Iancu, că a fost „căpeteniă de tâlhari“ și în numele științei batjocurite, a dreptății desconsiderate și a ordinii sociale amenințate, cere, ca guvernul țării să dea satisfacțiã demnă pentru insulta, ce un organ al sîu a adresat simțemîntului public al poporului român. — Un energic protest a publicat și tinerimea universitară din *București*, apoi tinerimea română dela universitatea din *München*, tinerimea universitară din *Cernăuți* și precum ni-se scrie, tot așa va face și tinerimea română dela universitatea din *Viena*.

Firesce, pașii aceștia ai bravei noastre tinerimi, sunt spină în ochii șovinistilor maghiari, și gazetele lor nu incetăză nici acum a apêra și a scuza vorbele nesocotite ale procurorului din Alba-Iulia, dîșe despre Iancu. Aceste gazete nu vor odată cu capul să dea eroului dela 1848 ceea-ce îi dau chiar istoricii maghiari, adecă meritul de-a fi luptat pentru dreptate și libertate. Ba unele din ele merg așa departe, încât scriu negru pe alb, că Iancu n'a fost numai un „bandit“, ci și un „trădător de patriă.“ Singur un corb alb se află între Ungurii în privința acêsta. Este un domn Tar Lörincz, care a publicat într'o fôia ungarăscă un articol despre Iancu dîcînd, că *acesta a fost un adevărat erou și că Românii din Ardeal au causă și drept de a se revoltă pentru cuvintele pătimașe și pline de ură, cu care procurorul din Alba-Iulia a cutezat să insulte memoria lui Iancu și tot-odată pe poporul român.*

Nu numai nêmul românesc de sub oblăduirea ungarăscă e nedreptățit și prigonit, dér góna, ce s'a pornit împotriva fraților noștri din **Bucovina** nu s'a liniștit nici acum. Guvernorul Bourguignon, după cum s'a vêđut în nenumărate rên-

durî, vré să aducă la desperare pe Românii bucovineni. Mânia și ura lui neputincioasă și-o descarcă asupra fôiei naționale „*Patria*“ din Cernăuți, care luptă viu și cu însuflețire pentru cauza cea mare a Românilor. Acum de curînd înrêtuțitul guvernor a pus la cale espulsarea unuia dintre colaboratorii „*Patriei*“, a tînêrului Victor Branisce, care într'un mod ne mai pomenit a fost dat peste granița țării. Bourguignon, decă ar puté, ar scóte din Bucovina pe toți Românii, ca să rămână numai cu slêhta galițiană și cu Nemții, cari încă privesc cu ochi rîi la Românii. Dér sperăm, că i-se va pune și lui căpêstru și-și va primi pedepsa pentru faptele-i nelegiuite, de care s'a făcut vinovat.

În strêinătate nu s'a întâmplat nimic mai de însemnătate săptămîna acêsta. Lumea întrégă e preocupată de răsboiul din Africa sudică. Puterile europene încep a-se interesa mult de acest răsboi, despre care chiar ministrul afacerilor strêine al Germaniei a đis, că nu se scie, ce urmări póte să aibă asupra politicii universale.

Crisa din Austria. Din *Viena* se anunță, ca membrii cabinetului Clary au fost primiți alaltăeri de Majestatea Sa în audiență de șdio. Tot alaltăeri a fost primit în audiență la curte și Dr. *Wittek*, care a primit în mod oficios însărcinarea de-a forma noul ministeriu.

Foia oficială „*Wiener Zeitung*“ va publica în numărul sîu de ađi lista membrilor noului cabinet, care este următórea: Președinte și căi ferate: *Wittek*; landwehr (honveđime): *Weltersheimb*; culte și instrucțiune publică: șeful de secțiã *Berndt*; interne: șeful de secțiã *Stummer*; justiție: șeful de secțiã *Schrott*; comerț: șeful de secțiã *Stibral*; finanțe: *Jorkasch-Koch*; agricultură: șeful de secțiã *Blumfeld*; pentru Galiția: *Ohlendovski*.

Noul guvern va avé singura problemă de-a introduce câte-va ordonanțe pe basa ș-lui 14, apoi va ceda locul altui ministeriu, care încât-va să fiă parlamentar. Acest ministeriu va încerca în dieta din Praga o împăcare între Cehii și Germanii.

Congresul pentru autonomia catolică. Oficiosa „*P. E.*“ vestesce, că primatele Ungariei va convocă congresul pentru autonomia catolică la finea lui Ianuarie 1900. Desbaterile Congresului vor ținé mai multe săptămîni.

Că intrat'a Juda 'n raiu.
Și raiul tot l'a prădat
Și cheile le-a furat,
Și paharul de botez
Și scaunul de județ.
Dumneđu din graiú grăia
Și pe sântiți îi întreba:
Care din voi s'affa
Să se bată cu Juda?
Sânt Ilie 'și cuvînta:
Eu sunt Dómne acela
Ce m'oiú bate cu Juda,
Numai dá-mi ce oiú cere eu,
Ce mi-i dá să fiă al meu.
Dă-mi tunetul și fulgerul!
Să cutremur tot iadul
Dumneđu din graiu grăia,
Cătră Ilie dîcea:
Tu ești pruncuț tinerel
Și nu-i scî umbra cu el.
Er Ilie 'și cuvînta:
Pe Juda 'l voiú alunga.
Când tună întâia órá,
Juda 'n samă il luară.
Când tunară a doua órá
Juda greu în dinți crîscară.

Când tunară a treia-órá
Juda tot mi-se sfărmară.
Er Ilie se duseră:
Și cheile le luară,
Și paharul de botez
Și scaunul de județ.
O inchinăm cu sánătate
Pe la gazde pe la tóte.

Pe ritul cu florile
Diminêța lui Crăciun.
Mândru jócă oile.
De joc cine le dîcea?
— Păcurari cu fluere.
Dér la oi cine era?
— Opt păcurărei părea.
Dintre opt păcurărei
Streinu-i unul din ei.
Si pe el că l'a mánat,
Să întórcă oile,
Pe când oile a 'nturnat
Grea lege i-s'a gátat:
Orî să-l pusce, orî să-l tao,
De viéță să-l despóie...
Când legea și-a auđit

Cătră ei așa-a grăit:
De voiți ca eu să peiú,
Să m'ascultați, frații mei;
Pe mine nu m'împuscați
Ci pe mine m'îngropați.
Colo 'n strunga oilor,
Unde-i jocul mieilor.
Cu lut nu m'acoperiți,
Fnerul mi-l puneți cruce:
Vîntul va sufla și-a dîce.
Vîntu-a dîce, turma-a plînge.
Săracile oi bēlai
Jalnic m'or cînta pe vâi.
Săracile oi cornute,
Jalnic m'or cînta pe munte.
Săracile oi seine,
Jalnic m'or cînta pe mine,
Să fi gazdă vesel bun,
C'ai ajuns sântul Crăciun.

Strimbul, 20 Dec. 1899.

Constantin Man,
învêțator.

Ionel.

(Poveste din Bihor).

A fost ce a fost, că de n'ar fi fost, nu s'ar pomeni. A fost o muere vêduvă. Mult s'a vâetat și tînguit biata — ca tóte vêduvele — după drăguțul ei de bărbat, dér pace! Acum n'avea încătrău, trebui să se împace cu ursita. Numai acum — ca cele mai multe de pânura ei — scia ce plătesce un bărbat la casă; adecă sêrmăna, nu rămase în nu sciu ce averi, cum au norocul multe vêduve, ci numai cu locșor apăsut la o parte de ceva, ce sêména a casă; încolo sêrăciă și n'avea.

Ba, ca să fiu drept la vorbă, vêduva mai moștenise dela fiăertatul și trei copii: pe Sandu, Pavel și Ionel cel mai mic, căroră d'acum înainte singură avea a-le fi și tată și mamă, și avea a se îngriji de crescerea lor, că erau încă micii.

Cu tóte că era mare sarcina pe umerii bieteii vêduve, ea nu desnădăđui, ci se ruga lui Dumneđu și-și căută de rëndul casei; mai lucrând când la o vecină, când la alta, căpêtând: pasulă, hiribe, curechiú,

In cestiunea limbei.

Congregațiunea comitatului Caraș-Severin.

— Decembrie 1899.

Congregațiunea extraordinară a comitatului Caraș-Severin s'a ținut în 19 I. c., în prezența unui număr foarte restrins de membri.

Evenimentele mai importante au fost:

a) răspunsul vice-comitelui Carol Fialka la interpelația d-lui C. Brediceanu în cauza ucazului judecătorului de ocol din Teregoava, Sipos, prin care oprește folosirea altei limbă la cereri și rugări, decât limba maghiară, deși în tot cercul Teregoavei nu e nici un Ungur afară de angloații publici.

Vice-spanul dăce, că și-a procurat ordinațiunea judecătorului Sipos și că e adevărat, că numitul a dispus, ca la judecătoria din Teregoava numai hârtii scrise în limba maghiară să se primescă și a recercat primăriile să publice această a sa ordinațiune.

Cătră judecătoriile comunale însă n'a adresat d-l judecătoreze ordinațiune, deci acelea nu sunt și încă nu a fost ca să se fiă împedecate de a lua protocoale de pertractare în limba comunei respective și a așterne eventualele apelațiuni tot în aceea limbă.

Cu toate acestea, d-l vice-span, am înaintat ordinațiunea numitului judecător la d-l president al Tablei reg. din Timișoara, ca să cerceteze legalitatea aceleia și să dispună în sfera sa de competență. Eu cred, că am făcut destul pentru respectarea limbei oficiose și protocolare a comunelor; despre drepturile privaților îngrijescă-se ei înșiși. Roga congregațiunea să ia răspunsul la cunoștință.

Coriolan Brediceanu roga congregațiunea să nu ia acest răspuns la cunoștință, fiindcă d-l vice-span avea datorința să îndrume primăriile, ca să deneghe publicarea și împlinirea aceluia ucaz, fiind nelegal, și să-l retrimită numitului judecător cu această motivare. D-l vice-span nu o spune pe față, d-er din faptul, că a subșternut ordinațiunea din cestiune d-lui președinte al Tablei regescor din Timișoara reșă, că și el e de părere, că aceea ordinațiune vatămă dreptul limbei garantat prin lege; decât e așa, atunci se face complice și d-l vice-span și primăriile, decât nu-l resping, ci îl publică și-l împlinesc.

Deosebirea, ce voesce să-o facă d-l vice-span între privați și oficiile comunale, e fără basă, căci dreptul limbei e dat cetățenilor, ăr oficiile toate trebuie să-l respecte, decât țin ceva la lege. Se vede însă, că aci e huba. În lege se prevăd dispozițiunea despre libertatea folosirii limbei — libertate atât de restrinsă, — d-er nici acele dispozițiuni nu le ține nime dela ministru până la judecătorul de acol; și nici nu-i mirare, că volnicia să ertză în această ără orbită de șovinism, căci decât cel mai apt ministru de justiție (?) de odi-

nióră Szilagyi a putut să se iălésză în fața dietei, că în justiție i-a succes a introduce unificare, decât folosirea numai a limbei maghiare, deși dispozițiunile din lege altcum sună, ăr dieta la această preamărire a călcării de lege a aplaudat ca nebună, atunci nu-i mirare, că ori și care neaoș descendent a lui Arpad se crede în drept și el în cercul său de activitate a da câte-o ordinațiune din zel patriotic (?) și în serviciul șovinismului.

Cât sufer interesele poporului și ce înștrăinare produce asemenea ordinațiuni, de asta nu-i pasă nimănui, căci la noi dogma politice de stat este inversă, decât: poporul pentru angloații și nu — ca și în totă Europa civilizată — angloații pentru popor.

Nu pot deci să fiu mulțamit cu răspunsul primit, ci îmi susțin dreptul a face propunere specială, ca să stingem odată pentru totdeauna asemenea călcări de lege.

b) S'a ales Il. Sa D-l Episcop Dr. Demetriu Radu în comitetul administrativ, deși după unii bine ar fi fost să nu fie primit acest mandat, pe care alți episcopi din țară îl țin puțin compatibil cu poziția lor înaltă; și bucușii stau mai rezervați. — Celelalte cauze s'au terminat neted.

Răsboiul dintre Englesii și Buri.

Anglia a pățit-o. După-ce toți generalii săi din Africa de miadă-și au fost bătuti rënd pe rënd — afară de unul — de cătră harnicii și bravii Buri, a venit rëndul și comandantului suprem al Englesilor să fiă bătut.

În 15 Decembrie o mare catastrofă i-a ajuns pe Englesii la Colenso, pe țărmul riului Tugela în Natal. Comandantul suprem al armatei engleze din Natal, generalissimul Buller, a voit să trecă cu armata sa de 25.000 peste riul Tugela, ca să mierză în ajutorul lui White, închis în Ladysmith și să-l libereze, despresurând orașul. Pe țărmul contrar al riului îl așteptau numai 8000 de Buri, d-er țințași minunați și bravi unul ca unul. Lupta dela Colenso a fost inversunată. Buller a pierdut acolo nu mai puțin ca 2000 de omeni și pe deasupra și 11 tunuri, cari au cădut în mâinile Burilor.

Vestea acestui desastru a pricinuit mare durere și amărăciune la Londra. Anglia întrégă fū cuprinsă de un fior de gróză, vedënd cum armata ei este în toate părțile bătută și alungată, ăr Buri înaintând pas de pas și făcându-se stăpâni pe cele mai avantajoze pozițiuni.

Temerea și gróza de care e cuprinsă Anglia o măresce, și nu fără temei, răscolă Olandesilor din Capland, cari au apucat cu toții armele,

ca să isgonésză pe Englesii din Africa de miadă-și. Aprópe în același timp, când Buller a pierdut lupta la Colenso, un alt general engles a fost bătut, și cu mari pierderi în morți și răniți fū pus pe fugă de cătră răscolății din țera Cap. Desastrul acesta l'a ajuns pe generalul engles French.

Anglia și-a ales acum alți comandanti, cari să mierză la Africa. Ea mobilisză trupe noue, convocă rezervele sub arme și adună voluntari, în număr așa de mare, de par' că ar avé să se răsboésză cu lumea întrégă. Foile din Londra țipă ca din gura șerpelui și cer dela guvern să trimită în răsboi tóte trupele, ce Anglia le are la dispoziție.

D-er nici Buri nu stau cu mâinile în sin. Ei încă se pregătesc din greu pentru luptele viitoare, taberele lor și-le întăresc cu șanțuri și caută a fi gata pentru tóte împrejurările. Ei nu atacă pe Englesii, lasă să fiă ei atacați de cătră aceștia.

Se va vedé în curënd, decât Anglia are să iese biruitoare. D-er ori va eși, ori nu, cele ce s'au întâmplat până acum, nu sunt deloc spre onóra, ci spre rușinea ei. Situațiunea Angliei o mai îngreunéză și faptul, că chiar la ea acasă spiritele au început să fiă neliniștite. Irlandesii simpatisză pe față cu Buri și nu mult trebuie, ca o mare mișcare se amenințe pacea ei interioară. Afară de acesta semințele din India, stăpânite de Englesii, auđend de victoriile Burilor, au prins curagi și au început să se îmbărbăteze la o răscolă. În India orientală mai ales situațiunea e foarte critică, ba din multe locuri se vestesce, că indigenii de acolo s'au răscolat împotriva domniei engleze.

SCIRILE DILEI.

— 11 (23) Decembrie.

O nouă agentură a Asociațiunei s'a constituit Dumineca trecută în comuna Prejmer, comitatul Brașovului. Ca delegat din partea comitetului despărțământului a fost trimis membrul acestuia Gr. Maior, care inaugură cu ocaziunea acesta și o nouă bibliotecă. Vrednicii fruntași ai comunei au știut să dea acestui act cultural un timbru festiv, care face onóra Prejmerenilor. În biserică, la serviciul divin, a cântat corul școlarilor, ăr după eșirea din biserică poporul se întruni în spațioasa sală a școlei. Aci i-se făcu delegatului o surprindere neașteptată, arangiându-se o frumoasă producțiune cu școlarii. S'au executat în cor pe două voci și cu succes foarte mulțumitor 4-5 piese bine alese, ăr printre ele

tot cam pe atâtea declamațiuni drăgălașe. D-l preot și director școlar George Ludu, cu vocea sa puternică și oratorică, rosti apoi un discurs bine simțit, arătând modul de dezvoltare al Asociațiunei dela începutul ei, și scopurile, ce le urmăresce; termină prezentând pe delegat poporului și salutându-l de bună venire. Delegatul, după ce mulțumi mai ales fruntașilor pentru buna primire, arată scopul prezentării sale în comună. Vorbi despre marea însemnătate, ce-o are cultura pentru un popor, citând exemple din istoria și din viața de ași a popórelor; venind apoi la cultura națională, cită mai multe nume mari din istoria noastră pentru a arăta, cum fruntașii români, și în cele mai grele timpuri au știut să lupte și să se espună pentru cultura națională. Îndemnă pe popor, și mai ales pe tinerime, să cetésză cu diligență cărțile din bibliotecă, căci în ele vor afla lumina, care-i va face să nu rătăcescă în căile vieții etc. După acestea se constituí agentura, fiind aleși prin aclamațiune d-nii: George Ludu preot ca președinte, Irodion Frateș învățător ca notar și bibliotecar, George Șurariu învăț. ca controlor și George Călburean cassar. A urmat distribuirea cărților și cu acesta serbarea s'a terminat. Delegatul și membrii noiei agenturi fură întruniți apoi la spitala masă a d-lui preot G. Ludu.

România și răsboiul. M. S. Regele Carol a aprobat propunerea d-lui ministru de răsboi, pentru-ca România să trimetă doi ofițeri în Transvaal, cari să urmărescă operațiunile armatei bure și a celei engleze în actualul răsboi. Ministerul român de esterne, în urma intervențiunei ministerului de răsboi, a cerut celor două state beligerante, ca să acorde autorizațiuni pentru acești doi ofițeri români, spre a urmări operațiunile răsboiului din Transvaal. Acești doi ofițeri sunt d-l locotenent comandor Boerescu și loc-colonel Stămbulescu.

Timbrul pe diare în Austria. Din Viena se vestesce, că camera seniorilor (magnaților) a primit în ședința sa de alaltăeri proiectul de lege despre desființarea timbrului pe diare în Austria.

Elevii școlilor populare de stat. Se știe, că de câți-va ani încóce guvernul se silesce a ridica cât mai multe școle de stat în ținuturile locuite de naționalități. După datele pe anul școlar 1899-1900 aceste școle au fost cercetate de elevi: maghiari 105,074, germani 28,142, români 19,074, slovaci 27,635, sërbi 1873, croați 3407, ruteni 5404. Toți acești elevi, nema-ghiari la număr 73,535 au primit instrucțiune exclusiv în limba maghiară.

Loteria pentru „Casa națională“. Atragem atențiunea familiilor române asupra prospectului, ce-l publicăm mai jos cu privire la loteria de efecte, ce se va aranja la Sibiu în favorul „Casei naționale“.

lapte, olisă și altele, ba și câte-o haină mai manată. De plată în bani, după cum căpătau alții, nici nu putea visa, pentru-că dēnsa nu putea sta tótă ziua în lucru, ci numai se țipa ea pe apucate, d-er și atunci — cu frica 'n óse, temēdu-se, că li-se va întâmpla ceva dulcuțului de acasă.

Așa s'a trudit biata veduvă până și-a sburăturit copiii, muncind din greu, — și acum har Domnului, avea trei ficiorași, buni de prindóre.

Da, copiii erau scoși din penele cele rele, d-er veduva ajunsese în rea dógă; nu era bună nici de rugă, nici de fugă, întru atâtea se sbuciumase cu crescerea copiilor.

Drept, că în câtva și ea era de vină, s'ar fi putut ajutóra și până acum la câte ceva cu copiii, că nu erau chiar așa de slabi, d-er — sciiți D-voastră — erau ai mami; apoi și aceea sciiți, că purcelul sēracului e mai ninerat ca al bogatului.

În urmă însă cam pe vremea secerișului, simțindu-se biata veduvă slăbită de totului, descântă copiii astfel:

„Auđit'atți copii! De fiăertatul tatăl nostru ați rēmas mititei, slabi, d-er acum

cu ajutorul celui sfânt sunteți mairșori și hărnicuți de a-vé căștiga înși-vé cele de lipsă. Eu am slăbit și nu vē mai pot căștiga și duduli pe lângă mine, ca și când eram în putere; pentru aceea vē sfătuesc, că de aci înainte să nu vē rēzimați în mine, ci voi înși-vé să vē orășoadiți de cele trebuincioșe, bāgēndu-vē servitorii, care la ce veți puté; apoi din prisosul căștigului vostru să mē ajutóratți și pe mine la slăbia mea, căci și eu mult am alergat și asudat, flāmēndă și gólă, numai să vē ved pe voi cum, mulțamită lui Dumneđu, sunteți în putere și sănătoși!“

La această vorbă dulcuții mami — fiind dedați a trăi tot din gata pe lângă borta caminiții — se cam supērară, d-er în urmă bāgēnd de sēmă, că nu e lucru omenesc a rēmané tot în spatele mami lor slabe, când ei pot sē-și căștiga cele trebuincioșe, hotăriri, că vor lua lumea 'n cap și se vor aședă care unde va puté.

Înainte de plecarea copiilor, biata veduvă și așa betégă și slabă, cum era, suci cum suci pe la vecinele ei, și căștiga copiii de merinde.

Acum fiind copiii gata, fiă-care privedut cu câtă-va merinde și câte c'un oluț pentru apă, după-ce mai făcură odată ochii róta — își luară rēmas bun dela buna lor mamă, și apoi — plecară.

Abia făcură bieții copii căți-va pași, când veduva îi și agrăi, bag'sēmă de plānsul și suspinele, ce o năpădiră, când își vedu copiii plecând, își uitase a-le spune ceva, deci le dăse:

„Copiii mei! Aveți grije pe unde și cum umblați; iubiți-vē, ajutórați-vē și trăiți în dragoste unul cu altul, ăr stăpānului, la care veți ajunge, fi-ți-i credincioși!“

— „Bine, bine mamă, așa vom face!“ — diseră copii.

— „Așa să și fie, Dumneđu cu voi!“ Merseră, merseră bieții copii multă lume 'mperțiată, ca Dumneđu să vē ție, că din poveste mult mai este, cine o asculta, acela o învăța, cine va dormi, s'o hodini.

Până la o vreme merseră toți trei la olaltă, d-er de aici încolo Ionel, mai slab și mai scurt la pași, nu se putu ține de frații săi, cari parc'au fost uitat sfatul

mami lor dela plecare, și se silea într'una, ba se și cugetau la altceva.

După mult mers obosindu-se și ei, și mai ajungēnd sórele și pe la pāntece, se puseră la o umbră să odihnésză, cu gândul să isprăvescă o parte din ceea ce voiau să facă.

Nu peste mult ajunse și Ionel, care, cum era obosit, se aședă lângă ei. Abia se aședă Ionel, când îi și dăce Sandu:

— „Mē, Ionel, ar fi bine să māncăm merindea și să bem apa din oluțul tēu mai 'nainte, că așa ușurādu-te, te vei puté ține mai bine de noi; apoi ce să māncăm, trei frați în trei laturii?“

Ionel nesciind rēutācijasul gând al fraților săi, ba cređēnd, că-i voesce binele, se învoi. Deci se puseră toți trei la straița lui Ionel, și o ușurără bine, māncând tótă merindea, ce a fost în ea, și beură și apa din oluțul lui Ionel.

După-ce se săturară, plecară mai departe. Ionel cu straița lipită și oluțul țurgalau, ăr frații săi, — tot d'acasă — cu merinđile întregi.

Merseră, merseră, căci așa se zăria

Este de dorit, ca losurile să aște cât mai mulți cumpărători, ca să se urmărească un scop frumos românesc, și nu specule pătătoase, cum se întâmplă la loteriile străine.

Stricăciunile viscolului în România. În urma viscolului, ce a bătut zilele acestea în România, comunicația pe căile ferate a fost întreruptă. Linia București-Vărciorova a fost deschisă abia alături după amiază. Sunt închise însă liniile București-Giurgiu, București-Constanța, București-Ploesci, Vintileanca-Buzău, Făurei-Brăila și Făurei-Ciureș. Celelalte linii se speră, că vor fi deschise până azi. Linia Ploesci-Predeal a suferit stricăciuni mari din cauza inundațiilor. Terasamentul liniei a fost stricat pe o mare întindere. Podurile au fost serios amenințate, nu au suferit însă stricăciuni mari. S'au început imediat reparațiunile necesare pentru ca această linie să fie dată în circulație. Reparațiunile vor dura mai multe zile. Podul de peste Prahova, de pe linia București-Ploesci, a fost amenințat să fie luat de apă. S'a stricat numai o parte din terasament, fără de a fi în pericol însă tot podul. Reparațiunile au început și la acest pod și în cursul comunicația va fi restabilită. Un tren de lucru a pornit pentru a deschide circulația pe linia București-Constanța. Din cauza viscolului și a înghețului s'au rupt liniile telegrafice din circumscripția I (Oltenia).

Congregația comitatului Făgăraș se va întruni în 27 Dec. n. c., vor fi la ordinea zilei, după cum ni-se spune mai multe chestiuni importante, din care cauză ar fi de dorit să se prezente și membri români în număr cât mai mare.

Din protopopiatul Giulei ni-se scrie cu data 21 Decembrie nou curent: În comuna Giula pe la anul 1884 nu era nici un grânar pentru biserica română. Venind însă harnic preot Ioan Tarța, lucrurile s'au schimbat. La îndemnul dânsului credincioșii au dăruit bucate și s'a pus temelie unui grânar, care astăzi are 300 mierțe mari de cucuruz cu grăunțul, și comuna Ciomafăia, afiliată la Giula, alte 300 mierțe de grăunțe. În toamna aceasta, la îndemnul d-lui preot local Tarța, s'a mai înmulțit cu 120 mierțe mari de cucuruz cu ciucălul în matre, și în filia cu 40 mierțe, umblând preotul însuși pe la densii. Poporul nostru dă pentru scopuri bune, numai să fie cine să-l însușească, precum a făcut și aici, bine însemnând, că e comună abia de 120 familii.

Nu pot lăsa neamintit pe bunul credincios *Parteniu Birș* cu soția sa *Raveca*, cari au dăruit 200 fl. bisericii din Giula încă în vara trecută; tot atunci au acoperit turnul bisericii pe cheltuiala proprie, jertfind la 500 fl., și 100 fl. a dat-o bisericii din Borșa astăzi-va la punerea petrei fundamentale. Biserica din Giula are la 600 fl. bani gata. Credincioșii, cari au ostenit întru adunarea bucatelor pentru grânar,

sunt: Mihail Rus, curator-prim, A. Lupașiu, I. Muntean a Vilei, Mih. Pop a Petrei, Ioan Elcean, G. și I. Filip. — M.

Societatea studenților români din Zürich și-a constituit comitetul pe semestrul de iarnă 1899—900 în următorul mod: Președinte: Eugen I. Botez (Iași) stud. ing. Vice-preș. și casar Nicolae Micescu (Pitești) stud. ing. Secretar E. Dobrovici (Bărlad) stud. ing. Actuar și bibliotecar Vict. Madincea (Lugos) stud. mech. Consilier Ion Stoian (Mangalir) stud. ing. și Al. Ifould (?) stud. ing.

Societatea „Samuil Vulcan“ a tinerimei studioase dela gimnaziul din Beiuș va serba și de astăzi în 25 Dec. n. c., memoria fericitului Samuil Vulcan printr'o sădintă festivă cu programul următor: 1) „Marș festiv“, esec. de cor. instr. sub cond. d-lui prof. Ioan Busiția. 2) „Cuvânt de deschidere“, rostit de not. soc. Augustin Magiar, stud. cl. VIII. 3) „In memoria marelui Vulcan“, esec. de cor. voc. 4) Monolog din „Lăutarul din Cremona“ de Fr. Copée pr. Romul Veliciu stud. de cl. VIII. 5) „Magyar darabok“, esec. de cor. instr. 6) „Matura előtt és után“, monolog de I. Földes predat de Ioan Pap stud. cl. VII. 7) „Sentinela pădënd stégul“, de V. C. esec. de cor. voc. 8) „Der Ring des Polycrates“, de V. Göthe, decl. de Victor Hodor stud. cl. VII. 9) „Potpourri“, de P. L. esec. de cor. instr. 10) „Itig gândesc“, anecdotă de F. Speranță, predată de Michail Gașpar stud. cl. VIII gimn. 11) „Puișorul“, de Luc. S. esec. de cor. voc. 12) „Marș“, esec. de cor. instr.

Restabilirea comunicațiunei. În urma ploilor și a zăpezii mari dela sfârșitul săptămâni trecute, comunicațiunea a fost în săptămâna aceasta întreruptă pe mai multe linii ale căii ferate. Dintre acestea, pe linia Brașov-Zărnesci comunicațiunea s'a restabilit, pe linia Brașov-Sepsis-Sângeorgiu de-asemena a început cu ziua de astăzi să circule trenul.

Bulgaria și Macedonia. Bulgarii, cari trăesc în North Adams din America de nord, au fondat o asociațiune revoluționară macedonă, sub numele de „Lewsky“. Scopul este de a ajuta comitetul macedonă din Sofia și a agita populația Americii de nord prin toate mijloacele pentru independența Macedoniei.

Ce învățatură se dăm poporului.

Am scris cu altă ocazie, că învățătura creștină, ce trebuie să o dăm poporului, are să începă în etatea cea mai fragedă, în cruda copilărie. Aceasta din două cauze principale: una pentru-că copilăria este etatea cea mai primitoare pentru tot felul de noțiuni, în specie noțiunile creștinesci, alta: pentru-că noțiunile și impresiunile primite în copilărie rămân prea adânc întipărite în inimă

și puterea lor conservă și edifică pe fitorul bărbat, servind în genere de basă clădirilor ulterioare. Așa-dără, ce am sămănat întâiu, aceea vom seceră: de am sămănat grâu — grâu; de am sămănat polomidă — polomidă.

A lucra acest pământ sfânt și fecioresc, a planta elemente prime ale învățăturilor creștine în sufletele micuților, a le îngriji și întări prin însuși esemplul lor: este în întâiu rënd datorința părinților și mai ales a mamelor, ca unele, cari petrec necontent în mijlocul lor și de cari copilașii se lipesc cu nespuse dragoste.

(Aceste datorințe, fiă dis spre laudă, poporul român până în zilele noastre le-a implinit cu tot zelul și în deplina cunoștință a responsabilității sale. Țin a accentua acest fapt din motivul, că deși împlinirea datorinții își are cea mai îmbelșugată răsplată în liniștea conștiinței, care este naturala ei urmare, și astfel din acest punct de vedere nu poate servi nimănui ca titlu de laudă: totuși sunt împrejurări, când și împlinirea datorinței celei mai sfinte — este merit).

Mama română își iubesc copilul cu totă fragedimea; îl numesc sufletul său, lumina ochilor, comoră, pe care nu ar da-o pentru toate bogățiile lumii. Din brațele sale îi face leagăn, și sinul său perină de odihnă. Ea priveghiază cu nespuse dragoste ziua și noaptea asupra lui și, decât Dumineca ori în sărbători are și ea atâta vreme, ca să meargă la biserică la închinat, nici-o dată nu-și lasă bucurios băiatul acasă.

Decă e vorba de chiamarea ei de crescătoare, mama română îndată ce băiatul începe a găngăvi, îl învață „*Tatăl nostru*“, și cine în viața sa n'a vădit vre-o iconă veselă, privească la o mamă română, când copilul pentru întâia-ori îi dăce de-a rostul „*Tatăl nostru*“. În seriile de iernă ea îi spune povești minunate: cum Dumnezeu a ajutat pe făt-logicul acela, pentru-că a făcut mult bine cu semenii săi și a fost cu frica lui Dumnezeu, și pe celalalt l'a prăpădit, l'a dat în ghiarile bălaurilor, pentru-că a fost om rău și păgân.

Astfel își crește mama română copiii; astfel înțelege ea să pună basă solidă dezvoltării ulterioare a lor, ca cu vreme să iese din ei oameni vrednici și de omenie.

Dăr copilul începe a crește, vine vara și căldura îl ademenesc la aer. Părinții își ved de afacerile lor; es la câmp să agonisescă, căci trebuințele casnice sunt multe și la țeran. Copiii rămân singuri, ori cel mult sub îngrijirea cutărei bătrâne, de

care nu au respect. Apucă pe uliță și aici se adună în cete cu alți copii. Se jocă; imităză ocupațiunile părinților, prea adese-ori se certy și-și răsbură unul asupra altuia prin vorbe murdare, sudălmă, injurături, pe cari poate nici că le înțeleg, ci le-au aușit dela alții mai mari.

Apoi poporul nostru mai are obiceiul, că îndată-ce s'a înciripat copilul cât de cât, se silesc a-i lua folosul: îl trimite la vite, ori la purcei, — de e fată: la găscă. Aici găscăsece aceeași societate. Se află printre copii întot-déuna și câte-va sluguțe, fără casă și masă, orfanii rămași pe strade și crescuți din mila unuia și altuia fără leac de grije, fără nici o povăță părintească.

Cumcă în societatea acestora, lipsiți de ori-ce controlă, vlăstarii crescuți sub scutul mării nimic bun nu-și pot însuși, ci foarte ușor pot perde și bunul, ce au aușit acasă, e mai pe sus de îndoială, căci nimenia nu poate da ce nu are, ci dă ce a luat.

Cărbunele stins nu încăldește, nici întunerecul nu împarte lumină. Dăr pe lângă toate acestea, ba poate chiar pentru acestea, copiii, în al căror sângeră clocotesc curiozitatea de-a ști toate câte aud, bune-rele; a cunoșce toate câte li-se imbie vederii, au mare atragere cătră ei, și apoi este adevărit prin viața tuturor omenilor, că răul tot-déuna a avut mai mare putere atractivă asupra omului, decât binele.

Astfel sămînța abia incolțită în inimile micuților ajunge între mărșcinii, ba ajunge a fi amenințată chiar cu perire în mijlocul mărșcinilor.

Cine îi va mântui pe aceștia acuma? Unde e mâna binefăcătoare, care va smulge buruienile netrebnice, și sămînța bună o va stropi și îngriji? Ori nu amenință aici evident primejdia, că, lăsați așa de capul lor, copiii se vor sălbătaci cu totul și, în loc să devină oameni vrednici și onorabili, vor deveni nisece strengari, oameni fără moravuri și frica lui Dumnezeu, adică plăgile societății.

Părinții, ocupați cu daraverile lor, obosiți de munca zilei, adese-ori pe lângă cea mai bună voință n'au timp să se ocupe cu densii. De altă parte unii, — și aceștia mai mulți — decă și-au crescut fiii până la vârsta de 6—7 ani, îi socotesc destul de maturi, ca să agonisescă și ei ceva pentru casă, pădind la vitei, ori la purcei. Cine îi va scuti dără pe aceștia și cine îi va lua acuma sub aripile sale?...

Acum trebuie să vină școla, ca al doilea crescător, și învățătura aceea — multă-putină, ce a primit-o bă-

după semne să tot mai meargă, adică nu întâlneau omul lor, care să-i primescă de ceva pe lângă casă.

Până la un loc și Ionel fiind mai ușor cu povara merindei, apoi și odihnit, s'a mai ținut de frat, dăr dela o vreme obosindu-se, erăși începă a rămâne înderțul fraților, cari cu pași deși și bine întinși se sileau înainte; înzadar se ruga Ionel de ei să nu părăscă, că nu se poate ține de ei, — nu-l ascultau, ba se făceau, că nu-l aud, și nu se uitau înapoi.

Din purtarea lui Sandu și Pavel, ba și din unele vorbe, ce le înțelesese Ionel dindrăt, băgă de sămă, că frații săi îl urăsc și voesc a-se despărți de el. Ionel însă nu dăse nimic, scia că a lui este tăcută.

După o cale mai lungă se obosiră și frații lui Ionel, cari acum erau bine depărtați; decă se puseră jos, mncară, și pe de-asupra înghițiră și din oluțul cu apă.

Chiar când erau Sandu și Pavel sătui, ajunse și Ionel, și se puse jos lângă ei, cu gândul, că de se va odihni și răsufla puțin, va mncă și el; dăr spre mirarea

lui vede, că frații pocolesc ce mai rămăsese, și se gată de ducă.

La această vedenie neplăcută Ionel le grăi:

— „Ce vă gâtați? Și eu aș mncă și mi-aș astempăra setea! Vedeți și sciti, că-s rupt de oboselă și fōme, care numai vouă am să vi-o mulțamesc mai mult, pentru-că ați tot fugit de mine, făcându-mă într'una să alerg în urma voastră.“

Frații răspunseră lui Ionel: „din merindea noastră nu vei mncă numai așa de pomănă, îți poți pune pofta în cui. Fără decă chiar voesc să-ți mai astempăr setea și fōmea, lasă-ne să-ți scōtem un ochi! Ai aușit? Decă vrei — bine; decă nu, nu!“

Acum cunoscu Ionel și mai bine, căta pismă au frații săi asupra sa, decă se supără fōrte, și-i pără rău de învoiala, ce o făcuse, adică să-și mncă merindea cu ei, dăr acum era târziu, și ce făcuse era făcut.

Înzadar se încercă Ionel a-și îndupleca frații să fiă mai miloși cu el, spunându-le: „că fapta, ce-o fac, nu e faptă creștinescă“ și mai aducându-le aminte și de

sfatul mării lor, tot nu-i pută depărta dela gândul lor rētăcios.

În astfel de stare Ionel, flămând cum era, nu scia ce să facă; scia atâta, că fără de un ochi e rău, dăr flămând încă nu-i bine. Ori cât se judeca, tot la fōle-i sta gândul. Apoi nu-i mirare, până mațele prin căriiul lor broșesc îl întrebau: „ce e, dōră s'a dus gura de-acasă?“

Ionel, neavând încătrău, decât să se lase să mōră de fōme, dăse cătră frații săi: „mai vădătam eu omeni cu un ochi și trăesc ca alții cu doi; aici e — arătând spre un ochi — scōteți-l, veți scōi cel puțin, că fratele vostru vă plătesce o mncare cu un ochi.“

Și frații fără de nici o milă îi scōseră lui Ionel un ochi, apoi îi deteră de mncare, dăr și acum cu subțirelul.

De aici erăși plecară frații la olaltă, dăr Ionel, ca mai slab, mai nesătul, precum și de durerea, ce o suferia în urma scōterii ochiului, nu se putea ține de frații săi, ci tot înapoi rămănea.

Pe la sfîntul sōrelui ajung frații lui

Ionel la marginea unei păduri. Aci se puseră să odihnescă, ba mai căutară și 'n straița, ca să-și mai potolească afurisita de fōme și sete. Când erau pe isprăvite cu cina, ajunse și Ionel, obosit, flămând și nēcăjit ca vai de el. Se puse și el jos, și ceru dela frații săi să-i dea și lui de cină. Dăr frații îi răspunseră: „Ce, așa iute ai flămândit. Numai mai 'nainte mncăși. Nu te grăbi cu mncarea, că n'ai numai un ochi, apoi se scii, că și această cină te costă ochiul, ce ți-a mai rămas, mai lesne — nu se poate.“

Ionel, dăse înspăimântat: „ce, dōră nu vrei să mă lipsiți și de ochiul, cel mai am? Temeți-vă de Dumnezeu, că dōră frate vă sunt; apoi chiar să nu vă fiu frate, nici atunci n'ar trebui să mă chinuți și batjocoriți așa de fără milă.“

— „Acum așa și alt-cum nu“, răspunse frații. „Scim, că cu una, cu două nu te vei învoi, părându-ți rău după ochi, dăr va veni vremea, când nu vei mai pute răbda fōmea, și atunci vei dăce însu-ți să-ți scōtem ochiul, numai să-ți mai potolești fōmea.“

iatul în casa părintescă, s'o pună pe base mai largi, s'o desvôle și întărească. Școala e al doilea focular al creșterii poporului, după creșterea, ce o primese pruncii acasă, ér învățătorul este sufletul ei. Învățătorul bun și cu deplină cunoștință a măreței sale chemări va sci să aducă totdeună în perfectă consonanță instruirea micelor mlădițe cu chemarea lor de mai apoi de cetățeni și capi de familie. El va desvolta îngustele lor cunoștințe în mod perfect cu datorințele, ce vor veni mai târziu lor. Le va largi cunoștințele în toate ramurile vieții lor restrinse, aducând totdeună în consonanță efectele cu cauzele lor, în special cu cauza principală și de rădăcină: cu Dumnezeu. Învățătorul bun nu-și va hrăni ucenicii sei cu teorii fără fundament, ci îi va educa în spiritul evangheliei, înțelepciunii celei mai perfecte și vecinic netrecătoare. — Acesta așteptăm dela învățătorii. Dér cu atâta nu am ajuns la sfârșit. Copiii es de sub mâna învățătorului. Au împlinit 12, 15 ani, n'are putere asupra lor*).

Acuma vine ca principal factor creșterii *biserica*. Ea a avut și a împlinit și până acuma datorințe: la catechism, bibliă „catechisări”. Obligațiunea ei principală inse începe de acuma. Biserica e chemată se încunune creșterea fiilor sei. Dér cum o va face acesta?

O va face în modul următor: Preotul e părintele sufletesc al fiilor încredințați lui. Părintele bun nu e străin de fii sei. El déră va fi pururea în mijlocul lor, ori în imediată atingere cu ei, în sat, în câmp, la lege, în drum, ajutor în atacerile lor multifar și complicate, însuflețind, „cu dragoste” — după dîsa sfântului Pavel apostolul.

Despre acesta însă cu altă ocaziune. Érá până atunci: „sus se avem inimile” și „preoții cu crucea 'n frunte căci ôstea e creștină!” ...

Ioan Kóváry.

Controlarea cârciumarilor.

Ministrul unguresc de interne în înțelegere cu ministrul de finanțe a dat ordinațiune în privința controlării locandelor, ospătărilor și a localelor, în cari se vinde

* Când am dis: „n'are putere asupra lor,” se nu fiu réu înțeles. Căci deși nu are puterea să-i siléscă la cercetarea școlii de toate zilele, are la cea de repetiția facultatea, ba chiar datorința morală de a-i aduna séra, mai ales în Dumineci și în sârbători la așa numita „școala de adulți,” unde învățătorul harnic cu mai mult succes pôte să-și desvôle cunoștințele sale, instrucțiunile și îndrumările, ce are intențiune a le valora față cu poporul.

vinars și peste tot beuturi spirtuoase. Aceste localități de vëndări sunt supuse inspecțiunii preturilor, poliției și direcțiunilor financiare.

Peste tot se dispune în ordinațiune a-se observa, ca să nu se vëndă beuturi stricate, stricăcioase sănătății și grețose, preparate séu produse din materii stricate și în vase murdare, și să nu se vëndă beuturi sub numire și marcă falsă. Falsă e numirea, decât sub ea se vinde o beătură, ce nu correspunde numelui adevărat, ér marca e falsă, decât pe vigneta nu figuréză numele adevăratului producător. Posesorul localului e îndreptățit a-și imprima numele pe vigneta, dér numai în forma, cât privește dreptul séu.

O deosebită inspecțiune are a-se observa în privința curățeniei localelor. Cei ce sunt aplicați ca servitori în localuri precum chelnerii, chelnerițele, au de a-se purta conviincios, ceste din urmă să se feréscă de petreceri nemorale; nu este iertat ca aceste locale se devină bordeie de prostituțiune.

Órele fixate pentru deschidere și închidere trebuie să se țină regulat; óspeții, cari la provocarea întreprinșătorului séu a substitului nu se depărtéză după óra de închidere, se vor pedepsi cu 50 coróne. O locandă — cârciumă — nu pôte fi ținută într'un loc, unde se vënd și alte mărunchișuri (Kreislerei).

În locandă nu sunt iertate jocurile de hazard și locandele nu pot fi folosite totodată și de locuințe. Nu e iertat a-se mai da beatură celor beți; sticlele și păharele trebuie să fiă cimentate; scutite sunt numai buteliile și păharele, în cari se tórnă și bea lichidul din ele. În fiă-care local va fi o colă, în care vor fi înscrise observările, ce se vor face cu ocaziunea revisiunii oficióse.

La toate preturile trebuie să fiă o listă a persónelor de cârciume, în cari se vor înscrie pedepsele respectivilor pedepsiți.

Transgresiunile acestor reguli se vor pedepsi cu amende până la 200 coróne, și une-ori cu pierderea licenței.

Prima instanță e pretura, a doua magistratul și a treia ministrul de interne.

Acestă ordinațiune intră în putere cu 1 Ianuarie anul viitor.

Loteria Casei naționale.

Prospect. „Asociațiunea pentru literatură română și cultura poporului român” — pe baza concesiunii acordate de On. minister reg. ung. de finanțe cu ordinațiunea Nr. 49,522 din 27 Iulie 1899, — arangéză o **Loteriă de efecte**, al cărei profit se va folosi pentru ridicarea unei Case naționale în Sibiu, în care se va instala un *Museu istoric și etnografic român* și *Biblioteca Asociațiunii* etc. Prețul unui bilet de loteriă 1 corónă.

Câștiguri:

1 câștig principal în valóre de Cor. 10.000 = C. 10.000.

1 câștig principal în valóre de Cor. 3.000 = C. 3.000.

2 câștiguri în valóre de Cor. 1.000 = Cor. 2.000.

5 câștiguri în valóre de Cor. 500 = Cor. 2.500.

10 câștiguri în valóre de Cor. 200 = Cor. 2.000.

10 câștiguri în valóre de Cor. 100 = Cor. 1.000.

20 câștiguri în valóre de Cor. 75 = Cor. 1.500.

20 câștiguri în valóre de Cor. 50 = Cor. 1.000.

50 câștiguri în valóre de Cor. 20 = Cor. 1.000.

100 câștiguri în valóre de Cor. 10 = Cor. 1.000.

În total 219 câștiguri în valóre de Cor. 25.000.

Tragerea la sorți se va face în Sibiu la 31 Mai 1900 st. n. în prezența unui notar public și a unui comisar politic.

Consemnarea câștigurilor se va publica la trei zile după tragere. Ridicarea lor se va face în decurs de 60 zile dela tragere.

Bilete de loterie se pot procura dela biroul Asociațiunii în Sibiu (N. Szeben, strada morii Nr. 8), și se vor vinde la toate băncile românesce.

Sibiu, în Decembrie 1899.

Comisiunea loteriei.

Literatură.

„Familia”, djar beletistic — literar cu ilustrațiuni, apare în Oradea-mare odată pe săptămână cu cuprins de câte o colă și jumătate. Cu începutul lui Ianuarie „Familia” intră în anul al 36-lea al existenței sale. Pe temelul acestui timp trecut în serviciul culturii noastre naționale, Redacțiunii și editura „Familiei” face apel la sprijinul publicului cult românesc, declarând, că-și va da totă silința să ridice nivelul literar al fișiei, ér editura va căuta să-i dea o înfățișare cât mai plăcută.

Ca premiu, abonatii vor primi și în anul viitor un tablou istoric național colorat, intitulat: „Stefan cel Mare pe patul de mórte”, de pictorul Sava Henția. Tabloul acesta, lat de 98 cm. și înalt de 75, executat în 16 colorii, într'un mare institut de arte grafice din București, imponent și frumos, încât pôte se decoreze ori ce casă românescă, se va trimite gratuit tuturor abonatiilor „Familiei”, cari pentru anul viitor vor răspunde abonamentul pe un an, séu cel puțin pe jumătate de an, — decât pentru transportul dela București, pentru spese de împachetare și pentru francare, vor mai adauga 30 cr.

Abonatii, precum și aceia, cari anul trecut nu și-au comandat tabloul „Stefan cel Mare și aprodul Purice”, tot atât de mare ca și tabloul „Stefan cel Mare pe patul de mórte”, decât răspund înainte costul de abonament pe un an séu cel puțin pe jumătate de an, îl pot avé trimițind separat pentru acela 50 cr. Prețul acestor tablouri pentru alții este 4 fl. Abonatii, cari trimet abonamentul pe trei luni, chiar și decât îl răspund regulat pe anul întreg, nu au drept la tablourile acestea. Toți aceia, cari îndeplinesc condițiunile indicate, și vor comanda ambele tablouri, vor primi ca premiu extraordinar, fără de-a mai plăti nimic, portretul reginei Elisabeta a

României în costum național. Expedierea se va face în luna lui Februarie.

În fine, totii abonatii pe un an și jumătate de an, își pot comanda la redacțiunea „Familiei”, cu un preț redus la 1 fl. 10 cr., următoarele scrieri de Iosif Vulcan: Lira mea (poesii), Dela sate (nuvele), Stefan vodă cel tiner (tragedie), Dimitrie Cichindeal (discurs de recepțiune), Sărăcie lucie, Măța cu clopot (comedii poporale), Gărgăunii dragostei (comedie). — Abonamentul la „Familia”. Pe an 8 fl., pe 1/2 de an 4 fl., pe trei luni 2 fl.; pentru România pe an 20 lei. Colectanții primesc al 6-lea exemplar gratuit.

Madona dela Sedia.

(Din opul „Caractere morale” de I. Popoa).

În o prăpaste a unei păduri din Italia trăia înainte cu câte-va sute de ani un pustnic bătrân. După mai multe grele încercări ale sorței, nefericitul om cu inima zdrobită, se retrăsese în această pustietate, ca să-și petrecă restul vieții netururat, în cugetări evlavioase. Déră ómestii îl cercetau și aici, ca să caute mângăere în înțelepciunea și evlavia lui sfântă și nici un suflet amărît nu se întorcea dela densusul fără a afla alin durerilor sale în sfaturile lui înțelepte, pline de mângăere. De aceea îl iubiau și-l stimau totii din satele din apropiere și depărtare ca pe un adevărat părinte.

Deși se lepădase de tot ce e pământesc, venerabilul bătrân mai păstra încă în inima sa un puternic simț de iubire și dicea adese-ori celor ce-l vizitau în singurătatea lui: „Nu 'mi-e urit. dragii mei, căci am doi copii lângă mine, cu cari 'mi petrec: unul vorbitor, ér celălalt mut”. Cel dintăiu era Marióra, o fetiță a unui vier din apropiere, care să ducea de acasă adese-ori singură pe o potecă prin pădure și în nevinovăția ei copilărescă petrecea liniștită câte-va césuri lângă evlaviosul moșneg. Érá copilul cel mut era un stejar frumos, care umbrea și apăra de vijelii coliba lui cu ramurile sale puternice. Fetitei îi vorbea cu graiul séu fermecător despre podóbele naturii, despre frumsețele inimii și despre tot, ce face pe om fericit, și tot astfel cultiva el stejarul séu cu părintescă îngrijire. În timpul secetos al verei căra apă dela un isvor și uda qilnic rădăcinile lui și da de mâncare pasérilor, cari își aveau cuiburile în ramurile lui, și multe topóre le-a fost abătut el prin rugămintele sale dela tulpina iubitelui séu copac. „Nu-ți fiă frică, dragul meu stejar”, dicea el atunci, îmbrățișându-l cu duioșă, „trăește în pace, înverdesce și te întărește mereu. Fii sigur, că te voiu apăra, până ce vei ajunge să umbresci mormântul meu!”

Acum înțelese Ionel, că frații sei îi sunt dușmanii de mórte; suspină din afund și-și blăstémă și ciasul în care a plecat de acasă. Bucuros s'ar fi întors înapoi, dér fără merinde îi era tot una; ori înainte, ori înapoi. Apoi gândea, că-i făcătura; nici un om nu se ivi pe drum, cătră care s'ar fi plâns bietul Ionel, pentru nedreptățile fraților sei.

Frații cei răi dîseră cătră Ionel: „de vrei — vrei, de nu — nu te silim”. Ionel se puse pe gânduri, dér fómee-i mare jupnă și nu o pofti omori cu gânduri și minciuni. Ne-având nici o scăpare bietul tiner, dîse cătră frații sei: „decă așa mi-s'a urșit să fiu chinuit și batjocorit, fiă, dați-mi să mai mânc odată să mă satur, apoi nu-mi pasă, fiă după placul vostru, ba mă și omorîți cu o cale”.

Și ce cugetați, li-s'a făcut milă de Ionel? Nu! Ii scóseră și celălalt ochi, apoi îi deteră puțină mâncare și — drumul pe aici 'n colo; lasând pe Ionel în dóga, ce auđirăți.

Mult a umblat bietul Ionel așa orb,

cum era, de colo până colo, cădând prin șanțuri, ba a pierdut și drumul, și a intrat în pădure, unde se lovia de arbori și cădea la tot pasul. Întru atâta era de necăjit bietul, încât era gata să-și facă însu-și mórtea. Dér Dumnezeu întări inima lui Ionel să nu cadă în păcate, și-l îndreptă să ia drumul spre o vâlcea.

Cum ajunse Ionel la vâlcea, cine scie din al cui îndemn, decât nu din îndemnul séu creștinesc, se spală pe față și pe locul ochilor cu apă din acea vâlcea. Și ce să vedă! Minunea minunilor! El începă să vadă. Se spală a doua-óra și vedă mai bine, se spală și a treia-óra și atunci vedă mai bine ca ori când. Adecă în vâlcea a aceea curgea apă vindecătoare.

Vedându-se Ionel éráși cu ochi, după ce mulțami lui Dumnezeu, își umplu oluțul cu apă vindecătoare, și apoi voios plecă să éasă din pădure.

Nu merse departe și întâlu un șoricel cu șelele rupte. Il vre omori Ionel, dér aducându-și aminte depăntania sa cu frații, se oprí dela această faptă. Cunoscând șori-

celul bunătatea inimii lui Ionel, îndrăsní și-i dîse: „eu sunt împératul șoricilor, ai bunătate și mă vindecă, că și eu îți voiu fi de mare folos!”

Ionel, bun de inimă, cum era, cunoscând puterea apei, ce avea în oluț, tornă pe ranele șoricelului și — șoricelul se vindecă. Pentru această binefacere șoricelul mulțami lui Ionel, apoi se depărtă, ér Ionel plecă mai departe.

Abia era Ionel de o aruncătură de piatră dela locul unde se întâlnise cu șoricelul, și i-se ivi înainte o albină, care avea aripile rupte și nu putea sbura. Albină necăjită, cum era, se rugă astfel de Ionel: — „Fie-ți milă de mine și mă vindecă, că-ți voiu fi mulțamitoare! Să scii, că eu sunt împératesa albinelor, și mare bine-ți voiu face, când nici nu vei gândi”. Ionel tornă și peste ranele albinei apă din oluțul séu, și — albină se vindecă. Ea mulțami lui Ionel, apoi se depărtă.

De aci mai merse Ionel cât merse și de-odată se întâlní c'un lup așa de schilav, de abia se puté trage. Cum vedă lupul pe

Ionel, îi dîse: „Indură-te spre mine și mă vindecă, că de fórte mare folos îți voiu fi și eu la lipsă!”

Ionel nu scia ce să facă; l'ar vindeca, dér se temea, că după-ce l'a vindeca, îl mânâncă.

Lupul cunoscând gândul lui Ionel, dîse: „nu-ți fiă frică, nimic nu-ți voiu face. Eu sunt împératul lupilor, și decât mă vei vindeca, cel mai mare bine îți voiu face”.

Ionel se înduplecă, și-l vindecă, pentru care faptă lupul îi mulțami, apoi se depărtă prin pădure.

După-ce se despărți Ionel de lup, mai umblă prin pădure până cătră mēdă-qi, când apoi dete de marginea pădurii, de unde nu departe zări un oraș. Mare bucuriă îl cuprinse pe Ionel acum; de bucuriă că a scăpat din pădure, și că ér' dă de ómeni, uitase fómee și toate celea ce i-se întâmplase cu frații.

(Va urma).

După o iernă grea și îndelungată, care acoperise munții cu zăpadă ne mai pomenită, se iviră deodată zile calde peste așteptare, astfel, că se umflară riurile și eșiră din albia lor și înceară și pustiiră tot, ce întâlneală în calea lor. „Vai acum de bietul pustnic!”, duse într-o dimineață tatăl Mariórei, „sigur că nu mai e în viață. M'am uitat din deal și am văzut, cum se rostogolia poporul cu furie la vale, cum vijeia și urla prin pădure și copacii steteau în apă până la crengi”.

Marióra plângea și-l ruga pe tatăl-său, să meargă moșnegului în ajutor; dér așa ceva era peste putință și, afară de aceea și prea târziu, căci el credea, că poporul de mult deja încasase coliba lui. Dér pustnicul scăpă, nu însă prin mâna unui om, ci copilul său mut și puternic îl ținu sigur în brațele sale de-asupra valurilor înfiorate. Vădând că apa se urca tot mai tare, se sui pe coperișul colibeii și, după ce povoiul ajunse și aici, se urcă pe crengile cele mai înalte ale stejarului, unde se credea sigur, deși mulți dintre copacii vecini, mai tineri, fură desrădăcinați și răpiți de valuri.

Trei zile trecură, până ce se retraseră undele. Trei zile trebui moșnegul să petreacă pe crengile stejarului, neavând altă mâncare, decât o bucată de pâine, ce și-a fost luat-o în grabă cu sine. Sleit de putere, abia se mai putu coborî din stejar a patra și dimineață; cădu atunci obosit pe pământul umed și își aștepta aici morțea sigură.

Dér în locul morții se apropiă un ânger mântuitor. Era drăgălașa Marióra, care acasă nu mai avea astempăr și alerga prin pădurea nămolită, să caute pe scumpul ei părinte, care de atâtea ori îi desfătase sufletul cu înțelepciunea graiului său. Deși tatăl ei nu mai credea să-l găsească viu, Marióra luase cu sine un paner plin cu mâncare și băutură recreătoare, și acum, după ce ajunse și-l găsi încă viu, se aruncă înaintea lui și-l îmbrățișă cu mânuțele ei și alungă morțea dela densusul.

Moșnegul mulțumi bunului său tată ceresc, pentru scăparea sa și asupra ambilor săi copii, pe cari îi alesese Dumnezeu de organe ale mântuirii lui, pronunță cu slântă în sufletele ferbinte ale binecuvântare, rugând cerul să-i preamărească înaintea altor făpturi de pe pământ, ca răsplătă pentru binele primit dela densusii.

După ce pustnicul se recreă și mai prinse putere, Marióra îl conduse la locuința sa și aici rămase el până ce se putu întorce éráși la coliba sa din pădure. Când copila se făcu mare, devenind femeia fericită, împodobită cu grații trupesci și sufletesci, putrediseră de mult în mormânt ósele evlaviosului pustnic. Coliba lui din pădure se surpase, frumosul stejar căduse sub loviturile topórelor și fusese prefăcut în vase de vin, pe cari le cumpérase tatăl Mariórei.

„Dér cum stă lucrul cu împlinirea binecuvântării moșnegului?”, veți întreba, dragii mei cetitori, „de óre-ce lemnul iubitului corac avea să putredescă în pivnița întunecată?”

Aveți puțină răbdare și vă voi spune totul și vă veți mira de sigur, de cele ce vă voi spune.

Unul din vasele din pivniță se golise și apropiindu-se éráși culesul, fu rostogolit și aședat la o parte, în curte, ca să-i pună cereurii nouă în locul celor vechi.

Pentru a gusta puțin aerul dimineții, care în aceste regiuni pitorești este atât de plăcut și recreător, Maria, care devenise acum mamă

a doi copilași, frumoși ca nisece ângeri, eși în pridvor, cu copilul cel mai mic la piept, érá celalalt jucându-se la picidrele ei, și se uita adencit în gândiri, la locul, unde era odată coliba pustnicului, în vale, și unde își petrecuse ea atâtea clipe plăcute, ascultând învățăturile și legendele lui fermecătoare și cugeta în sine, cât de minunat s'a împlinit binecuvântarea lui profetică prin copiii, pe cari i dăruise bunul său tată ceresc.

Atunci vădu trecend cu capul plecat un tiner adencit în visuri liniștite. Era Rafael Sanzio, cel mai mare pictor al tuturor timpurilor. Înaintea sufletului său sbura deja de mult chipul Maicei Domnului; dér încă n'avuse prilej de a cuprinde în totă frumusețea lor trăsăturile sfinte ale Dumnezeescei feciore, și întreprinsese această escursie de dimineață, pentru a-și reculege puterile spiritului său obosit de munca cea încredată.

Maria îl salută cu vorbe prietenești. El își îndreptă ochii spre denea și vădend pe mama cu cei doi copii ai ei, i-se pare ca și când i s'ar prezenta ființa, pe care atata timp zadarnic a fost căutat-o sufletul său. Căci înainte ochilor săi se afla acum mama, din ale cărei trăsături ceresci strălucea iubirea cea mai curată și cea mai încântătoare. Aici, la peptul ei, odihnea copilul frumos ca un ânger din ceri, care cu ochii săi mari și blăjini saluta lumea cu iubire și duioșă. Aici vede el pe al doilea copil mai mărișor apropiindu-se în mână cu o ramură, în care infipse o cruciuliță. Artistul inspirat de tot ce vede ochiul său pătrundător, se grăbesce a fixa viul tablou dumnezeesc, dér el n'are la îndemână decât creionul său de desemn. Étă însă, că ochii săi cercetători zăresc în curte lângă un stobor sclipind fundul butoiului, despre care vorbirăm mai sus. Rafael se apropiă de butoiu și în câte-va clipe esecută pe el contura minunatului său tablou, reprezentând pe Maria cu drăgălașii ei copii. Fundul butoiului îl luă apoi cu sine și după ce ajunse acasă, se apucă îndată de lucru și termină opera sa strălucită.

Rafael Sanzio din Urbino, în Italia, a murit pe la anul 1520, va să dică înainte aprópe cu 400 de ani. Déră tabloul său încă n'a perit, ci se păstrează și astăzi ca un sanctuar din generația în generația.

Vedeți, dragii mei cetitori, cât de minunat s'a împlinit profetică binecuvântare a moșnegului evlavios: arta a împreunat éráși pe iubiții lui copii, pentru-că lemnul copacului sfințit pórta acum trăsăturile fermecătoare ale Mariei și ale copiilor ei, pe cari i-a transmis urmașilor din secol în secol, în formă idealisată, și încă mult timp inimi curate, evlavioase, vor simți farmecul acestui tablou, deși ființele reale, pe cari le reprezentă, de mult deja s'au prefăcut în pulbere.

POSTA REDACTIUNEL.

D-lui X. Y. în Z. Imbulzela de material nesilit să amânăm. Va urma însă peste câte-va zile.

Căalendarul săptămânei.

DECEMBRE. are 31 zile. ANDREA.

Zilele	Călend. Iul. v.	Călend. Greger.
Dum	12 † Sf. Spiridon	24 Adam și Eva.
Lun	13 Păr. Auxentiu	25 † Na. c. D lui
Mar	14 M. Tirsu	26 † Mart. Stefan
Mer.	15 M. Eleuter	27 Ev. Ioan
Joi.	16 Păr. Ageu	28 Pruncii nevin.
Viner.	17 Păr. Dănilă	29 Toma și David
Sâm.	18 M. Sevastian	30 Anisia

CĂLINDARUL PLUGARULUI pe anul visect 1900.

A apărut și se pôte procura dela Tipografia A. Mureșianu din Brașov.

Acest Călindar au intrat în anul VIII-lea, format mare, și conține portretul forte bine reușit al lui Avram Iancu. Urméză apoi cronologia anului 1900, regentul anului, începutul anutimpurilor, sêrbătorile și alte zile schimbătoare, calculul sêrbătorilor mai mari, posturile deslegarea postului etc. După cele 12 luni, urméză taxele telegramelor, scrisorilor, pachetelor; competențele de timbre, măsurile metrice, târgurile corectate din Transilvania, Bănat, Țera ungurésă și Bucovina. În partea literară găsim un interesant capitol privitor la începerea răboiului pentru neatárnare de G. Coșbuc; apoi „Popa Stoica”, poesiă de Dim. Bolintineanu. Avuția și binefacerea (un interesant capitol după Smiles-Schramm). Doina, în șanțuri (poesii) de G. Coșbuc etc. În partea igienică și economică: Un dușman al omului (rachiul); Ce să facă părintii, ca să-și ferescă copiii de orbi; Cum să tracteze părintii pe copiii ler orbi; Bune sunt beuturile pentru copii? Urméză apoi partea economică: Vitele roșii (pinzgau), de I. Georgescu. Despre gunoiu, de I. Georgescu; Sădirea pomilor; Hrana vitelor (Grăunțele, sfeclele și apa de beut). La urmă mai multe povețe prețioase și glume apoi anunțuri. Prețul 25 cr. (cu posta 30). Vândătorii primesc rabatul cuvenit.

Cursul pieței Brașov.

Din 23 Decembrie 1899.

Banconota rom.	Cump. 9.16	Vând. 9.21
Argint român.	Cump. 9.—	Vând. 9.10
Napoleon'ori.	Cump. 9.60	Vând. 9.66
Galbeni	Cump. 5.62	Vând. 5.65
Ruble Rusesel	Cump. 127.—	Vând. 128.—
Mărci germane	Cump. 58.75	Vând. —.—
Lire turescel	Cump. 10.73	Vând. —.—
Scris. fono. Albina	101.—	Vând 5% 101.50

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 22 Decembre 1899

Măsura și greutatea	Calitatea.	Valuta anstr.	
		fl.	cr.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	6	—
„	Grâu mijlociu	5	80
„	Grâu mai slab	5	60
„	Grâu mestecat	4	60
„	Secară frumoasă	3	50
„	Secară mijlocie	3	30
„	Orz frumos	3	40
„	Orz mijlociu	3	20
„	Ovăș frumos	2	—
„	Ovăș mijlociu	1	80
„	Cucuroz	3	60
„	Mălaiu	4	—
„	Mazăre	6	50
„	Lințe	10	—
„	Fasole	4	60
„	Sămēntă de in	10	—
„	Sămēntă de cânepă	4	—
„	Cartofi	—	85
„	Măzărice	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	44
„	Carne de porc	—	48
„	Carne de berbec	—	32
100 kil.	Seu de vită prospēt	25	—
„	Seu de vită topit	36	—

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maier.

Covóre, pânuri pentru padiment.

Covóre pentru cai, din fabrica de postav a lui

MARTIN H. LANG

colori veritabile, desenuri frumoase, forte durabile, lucrate numai din lână curată, se vënd — cât vor fi disponibile — cu prețuri reduse și ieftine la fabrica de postav a lui

MARTIN H. LANG

Strada Castelului nr. 59/61 și la prăvălia din Strada Vămii nr. 14.

2-3796.

Unt prospēt forte fin,

din lăptăria dela Feldióra a D-lui Fabricius care până acum se afla numai la D-nul E. Porr, de aci în-olo la cererea mai multora se capetă în fie-care și prospēt și la

Cofetăria D-lui J. SEIDEL

Brașov, Têrgul Cailor nr. 32.

La esposițiile igienice din Cairo în anul 1895 și în Londra la an. 1896 au fost premiat SPIRTUL REUMA cu diploma de onóre și cu medalia de aur. Probat de capacitați medicale și întrebuințat cu succes în spitalc

SPIRTUL-REUMA

are efect sigur în tóte părțile corpului și anume contra reumatismului, dureri de nervi, soldina, ischias, asthma s a

Efectul în unele casuri este extra-ordinar, astfel, că după o singură întrebuințare alină dureri vechi.

Dureri de dinți și cap vindecă în 5 minute.

Prețul unei sticle cu regule întrebuințării 1 corónă, calitate mai tare 2 corónē 40 fileri.

Depou principal în Budapesta la farmacia D-lui Iosef Török Király-uteza 12 și a d-lui Dr. A. Egger, Váci körut 17, asemenea în tóte farmaciile din provintă, precum și la preparatorul

WIDDER GYULA,

farmacist în Sátoralja-Ujhely.

Comande din provincie se efectuează punctual.

Depou în Brașov la farmaciile: Victor Roth, Friedrich Stenner, Franz-Kelemen, A. Jek-lius, Carl Schuster. În Coșalm: Ed. Victor Melas.

Publicațiune de licitațiune!

Eforia școlilor centrale române gr. or. din Brașov vinde prin licitațiune verbală cu prețul de esclamare arătat la fiă-care din realitățile sale aflătoare în Brașov suburbiul Blumena lângă licioia Tramvaiului și adevă:

1. Parcela X. loc de clădire cu estensiune de	966.— m ² . a fl. 1.50
2. " XI. " " " " " " " " " " " "	957.60 " " " 1.50
3. " XII. " " " " " " " " " " " "	1116.— " " " 1.50
4. " XIII. " " " " " " " " " " " "	1180.— " " " 2.—
5. " XIV. " " " " " " " " " " " "	1132.80 " " " 2.—
6. " XV. " " " " " " " " " " " "	1067.30 " " " 2.—
7. " XVI. pe care se află clădiri, case, grajduri și magazine, cu estensiunea de 2049.60 m ² . prețul fl. 8000.	

Licitațiunea pentru vânzarea acestor șapte parcele se va ține în 8 Ianuarie 1900 st. n. la 9 ore înainte de amăzi în cancelaria Eforiei școlilor centrale române gr. or. din Brașov, unde și până atunci se poate vedea planul de parcelare și se pot vedea condițiunile de licitațiune.

Până în 7 Ianuarie st. n. 1900 se pot face și oferte în scris prevăzute cu vadiul de 10% din prețul oferit și cu declarațiunea, că oferentul cunoșce condițiunile de licitațiune și că se supune lor. Ofertele în scris sunt a se adresa Eforiei școlilor centrale rom. gr. or. în Brașov.

La dorința cumpărătorului jumătate din preț va putea să rămână intabulat pe parcela cumpărată pe lângă plățirea unei dobânzi de 6% anual.

Brașov, din ședința Eforiei școlilor centrale rom. gr. or. ținută la 27 Octomvre 1899. v.

Eforia școlilor cent. rom. ort. res. Brașov,

803,1--3

Adolf Resch

Giuvaergiu

Brașov, Strada Porții Nr. 7.

Asortiment bogat

de giuvaericele, obiecte de aur și argint, ciasonice de buzunar eivetiane, asortiment foarte frumos.

Deposit de argintărie fină Cristofl, argintărie Alyana 1-a calitate din fabrica Brendorf, precum și argintărie China calitate mai ieftină.

Cumperătură de obiecte vechi: de aur și argint, petri scumpe, margăritar, monede vechi și tot-felul de antichități. Suflat cu aur solid, cu argint, legal cu nicket, aramă pe cale electrică.

Tote reparaturile ce cad în bransa de sus, se esecută ieftin și prompt.

— Gravuri în pētră și metal. —

Specialitate: Confecționare de obiecte bisericesci și anume: Candele, cădelnițe, cruci, potire e c. etc.

— Brașov, Strada Porții Nr. 7. —

Asortiment foarte frumos.

Obiecte bisericesci.

Marele magazin de încălțăminte a lui

I. Sabadeanu în Brasov,
(Nr. 10) Strada Porții (Nr. 10),

care prin soliditatea sa în curs de 30 de ani, de când există pe piața Brașovului, și-a câștigat în totă Austro-Ungaria și România un renume bun. Recomandă onor. public

marele assortiment de încălțăminte, de solide și moderne,

pentru bărbați, dame și copii, pentru mire și mirésă, pentru dans, gimnastică, casă și pentru ateliere (lucrătore) etc. etc. toate cu prețuri foarte moderate, ce se poate vedé, din consemnarea prețurilor cător-va articuli precum urméză:

Pentru bărbați:

Ghete de pele vachs, tari, în cuie lucrate cu gumă	dela fl. 2.95 în sus
" " " " în besătzuri, cu s. fără nast.	fl. 3.50 "
" " " " " " " " " " " " " "	fl. 4.— "
" " " " " " " " " " " " " "	fl. 4.50 "
" " " " " " " " " " " " " "	fl. 5.— "
" " " " " " " " " " " " " "	fl. 4.80 "
" " " " " " " " " " " " " "	fl. 5.50 "
Pantofi de pele vachs în cuie lucrate	fl. 3.— "
" " " " galbene	fl. 3.60 "
" " " " lac salon fine cusute	fl. 4.50 "
Cisme lungi de pele juft rus. talpă duplă	fl. 7.50 "
" " " " de postav de stiria cu pele în jur	fl. 7.50 "
" " " " de drum peste ghete de purtat, din postav	fl. 4.— "
" " " " de copii mici fl. 2.60, de copii mari	fl. 2.80 "
Galoci de bărbați de Viena fl. 2.— rusesc	fl. 2.80 "
Șosoni " " " " " " " " " " " "	fl. 4.80 "
Pantofi pentru gimnast. cu talpă de gumă rus.	fl. 1.25 "
" " " " de pânză rusescă grósă cu talpă de pele	fl. 1.20 "
in ținte lucr. pânză neagră séu cafnie cu vērful	fl. 1.— "
Pantofi de casă de pele, ori păsă, de stofă	fl. 1.— "

Pentru dame:

Ghete de pele patentă séu vițel în besătz cu	gumă dela fl. 2.85 în sus
" " " " Gems " " " " " " " " " "	fl. 2.80 "
" " " " " " " " " " " " " "	fl. 3.50 "
" " " " " " " " " " " " " "	fl. 4.— "
" " " " " " " " " " " " " "	fl. 4.50 "
Pantofi de pele tari pentru stradă în cuie	fl. 2.50 "
" " " " galbenă " " " " " " " "	fl. 2.60 "
" " " " fine pentru dans ușore " " " "	fl. 1.80 "
" " " " de lac salon pent. dans, ușore " " " "	fl. 2.20 "
" " " " atlas séu mătăsă albă pen. mirese " " " "	fl. 2.50 "
" " " " lac cu spangen pentru stradă " " " "	fl. 3.20 "
" " " " pentru gimnastică negri séu cafeni talpă	de gumă dela fl. 1.20 "
" " " " de pânză rus. grósă, neagră séu cafenie	in cuie p. gimn. stradă și atelier dela fl. 1.10 "
" " " " pentru casă, de stofe de păsă, de pele " " " "	fl. —.90 "
Ghete de Brūnel cu gumă " " " " " " " "	fl. 2.80 "
Pantofi de " " " " " " " " " " " " " "	fl. 2.— "
Ghete de pele pentru fetițe mai mari " " " "	fl. 2.60 "
" " " " " " " " " " " " " "	fl. 1.60 "
Pantofi de copii dela 40 cr., 65 cr., 85 cr., " " " "	fl. 1.20 "

Mare alegere în încălțăminte de băieți, fete și copii, în diferite colori, forme, calități, cu prețuri reduse.

Specialități încălțăminte de lucș fabricate: în Viena, Carlsbad, Paris, Berlin, Petersburg. etc. din pele Chevreau, Vachs, și din Lac de salon, în diferite colori și fațon modern, se află în mare alegere și se poate comanda și după măsură directe din aceste fabrici.

Depositul de Galoci și Șosoni de gumă rusescă, al celei mai renumitu fabrici de gumă din Petersburg, se află pentru tot Ardélul numai la sus numita firmă, unde se vinde fie-care păreche sub garanță, pentru durabilitate cu preț moderat.

Reparaturi și comande după măsură se primesc și efectuează prin un măestru dibaciū cu prompteță.

— Comanda din afară de Brașov se efectuează prompt, însă numai cu rambursă; încălțăminte neconvenabile se primesc francat înapoi spre schimbare, eventual se înapoiază valōrea. — La comande din afară trebuie următorele arătat: de ce preț? din ce pele? ce formă? ascuțit séu rotund? în besetz séu simplu? cu talpă grósă séu subțire. Ca măsură se poate trimite un papuc vechiū cu posta ca: „Muștră fără balōre“ cu 5 cr. De ajuns este și arătarea numărul încălțăminte, care cumpărătorul de obicei procură din prāvălii de încălțăminte. Alțcum pōte ori și ce laic lua mēșura piciorului cu centietru, séu cu o fășă de hărtiă mēșurând partea piciorului pe din lăuntru dela mijlocul călcăiului până la vērful degetului cel mare, peste talpe și degete, peste glesne, peste călcăiū și peste pulpe, trimițend acēsta mēșură prin epistolă se pōte efectua comanda după dorință.

Albuminul nutritiv

1 Kilo Tropion nutreste în așa mare mēșură, ca și 5 Kilo carne séu 180—200 ouă. Tropion se prefăce în corp, în sânge, fără a produce grāsime. Intrebunțând Tropion regulat, are de efect o întărire însemnată atât la cei sănătoși cât și la cei debili. Se pōte adauga la ori și ca mănecare, fără ca sei alterede gustul. Prețul convenabil, ca o i și cine sel pōtă procura.

Se capetă la farmacia și droguerii.

Tropion-Werke-Mülheim-Rhein.

Representanța generală pentru Austro-Ungaria:

M. Winkler, Wien 5, Wienstr. 55

Mare admirație!

au produs pretutindenea ciasonicele din Elveția din oțel negru.

Remont Sav. (capac ce sare) cu mașinarie regulată pe secundă, 3 ani garanție. Ciasonicu acesta fiind lucrat cu margini aurite, aur double, corōna arătător fason nou, foarte elegant, cu semnul timbrului de garanție este recomandat ca ciasonice de stație, pentru D-nii economi, militari, amploiați etc.

Posesorii de ciasonice de aur le pune la o parte și și procură ciasonicul negru cu garanție. Prețul numai 6 fl. liber de porto și vamă. Cu litere gravate cu aur double (ca desenul) fl. 7.50.

Ciasonice de oțel negru pentru dame fl. 7.50. Lanțuri de aur double 1 fl. 50 cr. — 3 fl. Trimiterea cu rambursă. (Ce nu convine se primnsc îndărēt.)

Porto scrisori 10 cr. Carta post. 5 cr. Commandit-Gesellschaft, Etablissement d'horologie. BASEL F. Genf, (Schweiz).

— Liferanții aristocrației înalte. —

Gazeta Transilvaniei cu numărul à 5 cr. se vinde la Ibrăria Nic. I. Ciureu și la Eremias Nepoții.

Restaurația din casa de Concert

Am onoare a face cunoscut On. public, că cu începutul dela 28 Decemvre am luat asupra-mi
Restaurația din casa de Concert.

Îmi voi da totă silința de a satisface cerințelor onor. oșpeti. cu mâncări bune, gustose și cu prețuri moderate.

La vândare voi scote

Bere de Steinbruch și Czeli-Bräu.

Vinuri de masă veritabile de Ardeal.

Vinuri desert, calitatea cea mai bună.

Pentru nunte, banchete, petreceri închise etc. recomand salonul vînat din casa de concert, care este foarte potrivit pentru astfel de petreceri.

Dau cost cu abonament lunar în localul Restaurației, și dus a casă.

Rugându-mă de o cercetare numărösă, sunt cu totă stima

Friedrich Schmidt
birtaşul din Noa.

Salonul vînat pentru nunte, banchete etc.

Prețuri eftiue, serviciu cu atențiune.

Mâncări și beuturi bune.

Femeile din Viena au a frumseța lor

în prima linie întrebunțării celei mai plăcute, renumitei și cu deplin efect

Original Pasta Pompadour

inventată de fericit med. Dr. A. RIX.

Cine se folosesc de acest mijloc, capătă o coloră sănătösă a feței, teint frumos fără încrețituri până la bătrânețe, depărtază piștruire, pete de ficat, bubat, poși, roșeți și toate necurățiile pielei, despre ce se garantează, seu se dă bani înderët.

S'a aplicat acesta pomadă, de persoane distinse, artiști etc., deja de 40 ani, ce se pöte dovedi cu atestate și epistole de recunoștință. Cea mai bună dovadă de bunătate și efectul ei est-, că există de 40 ani și în intervalul acesta sute și mii de mijloce pentru frumsețe seu inventat și erăși au dispărut. Prețul unui borcănel pe 6 luni 1 fl. 50 cr. Sul de probă bucată 50 cr.

Laptele Pompadour

dă pielei o albéță ca laptele, care remâne și după ce se spală fața. Un flacon original 1 fl. 50 cr.

Pompadour săpun 30 cr. Pompadour pudră rosa crême albă 1 fl. 25 cr.

A se adresa cu contiență la **WILHELMINE RIX Dr. Wwe SÖHNE (Anton Rix & Bruder), WIEN Praterstrasse Nr. 14.** — În Budapesta la **IOSIF TÖRÖK Königsgasse Nr. 12, în Brașov la VICTOR ROTH Farmacia „la urs“ lângă teatru, la TEUTSCH & TARTLER.** — Pachetele sunt plombate. 6—9.579.

12
obiecte
numai
fl. 2.95

Important pentru ori-cine!

Vîndare totală cu prețuri uimitöre de ieftine,

12 obiecte prețioșe numai cu

fl. 2.95 cr.

- 1 pompos orologiu de buzunar, Anker-Remontoir, de nickel; cu capac gravat; 8 ani garanță, (nu ciasornic de părete, cum espedéza alți.
- 1 elegant lanț de orologiu (de nickel ori aur t, după dorință), cu jou-jou frumos, de Paris.
- 1 elegant ac pentru cravată, de goldin duplu americ. cu imitație de brillante.
- 1 păreche de cercei de argint.

- 1 brațelătă elegantă și modernă din aur Doubl. (valöre fl. 1.50 cr.)
- 1 garnitură de chemisette și nasturi pentru gulere, de goldin duplu american, constător din 5 bucați.
- 1 păreche de nasturi pentru manșette, din goldin duplu american, cu marcă.

Aceste 12 obiecte prețioșe le trimit la comanda, până când mai sunt în deposit, pe lângă rambursă seu trimiterea anticipativă a sumei de **fl. 2.95 cr.** (mai înainte singur numai orologiu anker remontoir de nickel a costat 5 fl.) Obiectele nedotrivite le rescumpër în timp de 8 zile.

E. HOLTZER,

4—5.778.

deposit en gros de orolöge și giuvelii în Cracovia (Krakau, Stradom 18).

Prețuri-Curente gratis și franco.

Liferantul Asociației oficianților de stat austriaci c. și reg.

Marea bancrută!

New-York și Londra n'au lăsat neorutat nici continentul europen și marea fabrică de argintărie s'a vădat necesită să dăruiască întregul ei. deposit în schimbul unei răsplate mici pentru muncă.

Eu sunt impuțernicit să îndeplinesc acest mandat.

Eu trimit prin urmare ori cui, următörele obiecte pentru mica sumă de **fl. 6.60** și adică:

- 6 cuțite fine de masă cu lamă veritabilă englesă,
- 6 furculițe de argint patent american dintr'o bucată,
- 6 linguri de argint patent american,
- 12 lingurițe de argint pentru cafea patent american
- 1 lingură de argint pentru supă patent american,

- 1 lingură de argint pentru lapte patent american,
- 2 ciocănele de argint pentru spart ouă, patent american,
- 6 cești Victoria englezesol,
- 2 candelabre de masă,
- 1 strecurătöre pentru cëiü,
- 1 zaharniță,

44 bucați la un loc **fl. 6.60**

Töte cele 44 de obiecte sus amintite au costat mai înainte fl. 40 și acum se pot cumpëra pe prețul bagatel de **fl. 6.60.**

Argintul patent american este un metal alb, care își păstrează colorăa argintului 25 de ani, despre ceea ce se garantează.

Cea mai bună dovadă, că acest inserat **nu e șarlataniă**, mă simt îndatorat în public, că ori cine, căruia nu-i convise marfa îi trimit banii înapoi, numenea însă să nu trecă cu vederea o asiu-nea acésta favorabilă, de ași procura acésta garnitură pomposă, care cu deosebire se potrivește pentru

Cadouri pentru Crăcun și anul nou!

Depou numai la

A. HIRSCHBERG-S

Exporthaus der vereinigten amerik Patent-Silber-waarenfabriken.

WIEN,
II., Rembrandtstrasse 19/II.

Se trimite în provincia numai cu rambursă postală seu cu trimiterea sumei înainte.

Praful de curățit aceste obiecte 10 cr.

Veritabil numai cu marca:

4—10.472.

Estras din scrisorile de recunoștință.

Sunt foarte mulțamit cu trimiterea garnituri, și s'emi mai trimiți încă o garnitură cu fl. 6.60. — Kolozsvar. Exelens Baronin Bánffy.

Ce mi-ați trimis, am primit și sunt foarte mulțamit Gaád, (Ungaria) 1 septemvre 1895.

Contesa C. Chotek-Gudenus.

Garnitura am primit, sunt foarte mulțamit. Trimitetiți din nou mai multă. Budapesta, II. Strada principală.

Dr. Alois Pakert, medic militar c. și r

6 fl.

n. 6

SENTAȚIE

face ciasornicile nouă inventate

Original Genfer Goldin-Remontoir

(Savonette) cu cea mai fină mașinărie antimagnetice de nichel

Ciasornicile sunt așa de splendid și elegant lucrate, că nici ömenii esperți nu le pot deosebi de cele veritabile de aur. Capacurile ciselate admirabil, nu sunt supuse schim-lareii. — Pentru mersul regulat se dă o garanție în scris pentru trei ani.

Prețul unui ciasornic 6 fl.

Lanțuri de ciasornice Goldin, facon Sport, Marquis seu Pancer per bucată 1 fl. 50 cr.

Pentru fie-care ciasornic gratis un etui de piele.

Ciasornicile Goldin în urma siguranței ce ofer, sunt întrebunțate de cei mai mulți ampoiești la căile ferate din Austro-Ungaria. Se pot procura numai deia depoul central **Anton Rix & Bruder, Vien, II. Praterstrasse 16.**

Trimiterea cu rambursă.

Penultima săptămână!
 în bani gata cu scđdément 20%
 sunt cel mai frumos și mai practic
Cadoul de Crăciun
 se pöte câștiga cu un los al
LOTERIEI DE BINEFACERE
 în favorul Spitalului Reuniunii
 policlinice din BUDAPESTA,
 numai pentru **1 corönă.**
 Fiă-care los este
6 trageri, fără plată ulterioară așa, că un los se
 valabil pentru
 prime sortire deia la **4 Ianuarie 1900.**
 Losuri se pöte câștiga în Cassa de bancă:
J. ADLER & Frațele, Brașov.